

DE STER

ROETE VERPLICANG, NUTTIK 8 - DE KERK VAN HETZ CHRISTUS VAN OS REINIGEN DER LAATSTE DAGEN - DEFTOELF 1858

Joseph Smith Jr

September 1989
89ste jaargang
Nummer 9

Eerste Presidium:

Ezra Taft Benson
Gordon B. Hinckley
Thomas S. Monson

Raad der Twaalf:

Howard W. Hunter, Boyd K. Packer, Marvin J. Ashton,
L. Tom Perry, David B. Haight, James E. Faust,
Neal A. Maxwell, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks,
M. Russell Ballard, Joseph B. Wirthlin, Richard G. Scott

Adviseurs: Hugh W. Pinnock, Gene R. Cook,
William R. Bradford, George P. Lee, Keith W. Wilcox

Redacteur: Hugh W. Pinnock

Director of Church Magazines: Thomas L. Peterson

International Magazines:

Zakelijk redacteur: Brian K. Kelly
Adjunct-redacteur: David Mitchell
Assistent-redacteur: Ann Laemmlen
Assistent-redacteur De Kinderster: DeAnne Walker
Art-director: M. Masato Kawasaki
Vormgeving: Sharrī Cook

DE STER

Vertaling, nieuwsredactie en administratie:

Nieuwsredacteur: J. P. van Oudheusden
Assistent: M. P. Jongkees
Kerkelijk Vertaalbureau
Postbus 224
NL3430 AE Nieuwegein
Telefoon: 0 (031) 3402-40260

Uitgever:

Kirche Jesu Christi der Heiligen der Letzten Tage,
Industriestrasse 21, Postfach 1549,
D-5382 Friedrichsdorf 1
Telefoon: 01617271 03 34

© 1989 by Corporation of the President of
The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints

Alle rechten voorbehouden

De tijdschriften van De Kerk van Jezus Christus van de
Heiligen der Laatste Dagen verschijnen maandelijks in
het Chinees, Deens, Duits, Engels, Fins, Frans, Italiaans,
Japans, Koreaans, Nederlands, Noors, Portugees,
Samoans, Spaans, Tongaans en Zweeds; eens in de
twee maanden in het Indonesisch, Tahitiaans en Thais;
en eens per kwartaal in het IJslands.

Informatie voor abonnees in de V. S.:

DE STER is published monthly by The Church of
Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple,
Salt Lake City, Utah 84150. Application to mail at second
class postage rates is pending at Salt Lake City, Utah.
Subscription price \$ 10.00 per year. \$ 1.00 per single copy.
Thirty days' notice required for change of address. When
ordering a change, include address label from a recent
issue; changes cannot be made unless both the old
address and the new are included. Send U. S. A. and
Canadian subscriptions and queries to Church
Magazines, 50 East North Temple Street, Salt Lake City,
Utah 84150, U. S. A. Subscription information telephone
number 801-240-2947.

POSTMASTER: Send address changes to DE STER at
50 East North Temple Street, Salt Lake City, Utah 84150,
U. S. A.

Jaarabonnement:

Nederland: f 29,00
België: Bfr. 500,00
USA/Canada: US \$ 10,00
Andere landen (per zeespost):
cheque in tegenwaarde van f 32,00

Het abonnement kan elk gewenst moment ingaan en
wordt automatisch verlengd, tenzij twee maanden voor
vervaldatum schriftelijk is opgezegd. Opgave van een
nieuw abonnement te richten aan de administratie;
wacht met betalen tot u een acceptieformulier ontvangt.

Verschijnt twaalf maal per jaar

Printed by Friedrichsdorf Printing Center
Federal Republic of Germany

PB MA 8909 DU

DE STER

Officiële Nederlandstalige uitgave van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.
De in deze publicatie afgedrukte artikelen werden overgenomen uit de tijdschriften 'Ensign', 'New Era' en 'Friend'.

Inhoudsopgave

- 2 **BOODSCHAP VAN HET EERSTE PRESIDIUUM:**
Uw eigen weg naar Jericho, *President Thomas S. Monson*
- 7 **ZHV-HUISBEZOEKBOODSCHAP:**
De waarde van een ziel is groot
- 9 Heb ik antwoord van de Geest gekregen? *Jay E. Jensen*
- 14 **VRAAG EN ANTWOORD:**
In hoeveel tijd heeft Joseph Smith het Boek van Mormon vertaald?
John W. Welch
- 16 Verloren waarheden hersteld – deel II, *Gilbert W. Scharffs*
- 19 De verlaten straten van Nauvoo, *Thomas L. Kane*
- 25 De dochter van de alcoholist, *Erna Braack*
- 27 **LEIDRAAD VOOR HET GEZIN:**
Kinderen leren de profet te volgen
- 33 Alleen, maar niet eenzaam, *Helene Ringger*
- 35 Tante Fia, *Marilyn J. Whipple*

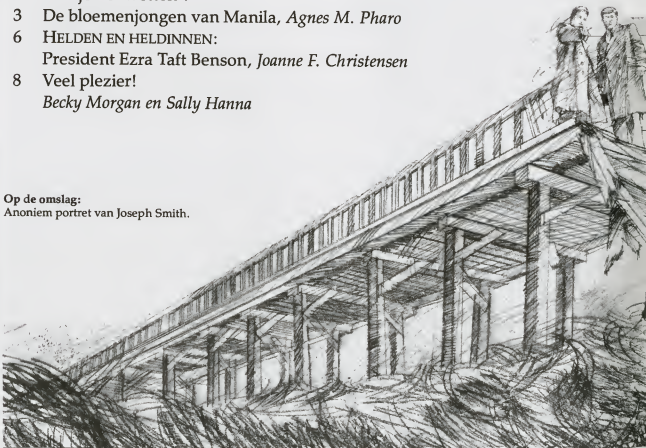
VOOR DE JONGEREN

- 39 Vier stappen tot kennis, *Ouderling Russell M. Nelson*
- 42 De sleutel tot geluk en succes, *Joe J. Christensen*
- 47 **MORMONSE BOODSCHAP:**
Wat er ook achter je ligt, je hebt een smetteloze toekomst
(*Ouderling Hugh B. Brown.*)
- 48 Bereid je voor, *Marcia Winterton*
- 49 Gedachten over onderwijs

De Kinderster

- 2 Ken je de 'wetten'?
- 3 De bloemenjongen van Manila, *Agnès M. Pharo*
- 6 **HELDEN EN HELDINNEN:**
President Ezra Taft Benson, *Joanne F. Christensen*
- 8 Veel plezier!
Becky Morgan en Sally Hanna

Op de omslag:
Anoniem portret van Joseph Smith.

UW EIGEN WEG NAAR JERICHO

President Thomas S. Monson
Tweede raadgever in het Eerste Presidium

In dit leven reizen we over vele verschillende wegen waarvan sommige moeilijker be- gaanbaar zijn dan andere. Maar er is één weg die wij in ons leven gere- geld bewandelen. Het is een weg die beroemd is geworden door een gelij- kenis die Jezus vertelde. Ik bedoel de weg naar Jericho.

Herinnert u zich het verhaal dat de Heiland vertelde toen de wetge- leerde probeerde Hem te verzoeken en zei: 'Wat moet ik doen om het eeuwige leven te beërven?'

'Hij zeide tot hem: Wat staat in de wet geschre- ven? Hoe leest gij?'

'Hij antwoordde en zeide: Gij zult de Here, uw God, liefhebben uit geheel uw hart en met geheel uw ziel en met geheel uw kracht en met geheel uw verstand, en uw naaste als uzelf.

'En Hij zeide tot hem: Gij hebt juist geantwoord; doe dat en gij zult leven. 'Maar hij wilde zich recht- vaardigen en zeide tot Jezus: En wie is mijn naaste? 'Daarop hernam Jezus en zeide: Een zeker mens daal- de af van Jeruzalem naar Jericho en viel in de handen van rovers, die hem niet alleen uitschudden, maar ook slagen gaven en weggingen, terwijl zij hem halfdood lieten liggen.

'Bij geval daalde een priester af langs die weg; en deze zag hem, doch ging aan de overzijde voorbij.

'Evenzo ging ook een Leviet langs die plaats, en hij zag hem en ging aan de overzijde voorbij.

'Doch een Samaritaan, die op reis was, kwam in zijn nabijheid, en toen hij hem zag, werd hij met ontferming be- wogen.

'En hij ging naar hem toe, verbond zijn won- den, goot er olie en wijn op; en hij zette hem op zijn eigen rijdier, bracht hem naar een herberg en verzorgde hem.

'En de volgende dag stelde hij de waard twee schellingen ter hand en zeide: Verzorg hem en mocht gij meer kosten hebben, dan zal ik ze u vergoeden, op mijn terugreis.

'Wie van deze drie dunkt u, dat de naaste geweest is van de man, die in handen der rovers was gevallen?'

'Hij zeide: Die hem barm- hartigheid bewezen heeft.

En Jezus zeide tot hem: Ga heen, doe gij evenzo' (Luc. 10:25-37).

Wat zult u beleven op uw weg naar Jericho? En ik? Zal ik degene die in handen van dieven is gevallen en die mijn hulp nodig heeft, niet opmerken?

En u?

Zal ik degene zijn die de gewonde ziet en zijn smekbedden hoort, maar toch aan de andere zijde voorbijgaat?

En u?

*Het is mogelijk dat de weg naar Jericho niet duidelijk staat
aangegeven. Het is ook mogelijk dat de gewonde niet overluïd om hulp roept.
Maar wanneer we in het voetspoor van die goede Samaritaan volgen,
bewandelen we de weg die tot volmaking leidt.*

Of zal ik degene zijn die hem ziet en hem hoort; die stopt en hem helpt?

En u?

Jezus gaf ons als motto: 'Ga heen, doe gij evenzo'. Wanneer wij daaraan gehoorzaam zijn, krijgen we gelegenheden om zelden geëvenaarde en onovertroffen vreugde te ontvangen.

Het is mogelijk dat de weg naar Jericho niet duidelijk staat aangegeven. Het is ook mogelijk dat de gewonde niet overluïd om hulp roept. Maar wanneer we in het voetspoor van die goede Samaritaan volgen, bewandelen we de weg die tot volmaking leidt.

Let op de vele voorbeelden die de Meester heeft gegeven: de kreupele man in Betesda; de overspelige vrouw; de vrouw bij de bron van Jakob; het dochtertje van Jairus; Lazarus, de broer van Maria en Martha - zij waren allen als een gewonde langs de weg naar Jericho. Zij hadden allen hulp nodig.

Tegen de kreupele man in Betesda zei Jezus: 'Sta op, neem uw matras op en wandel' (Joh. 5:8). De zondares adviseerde Hij: 'Ga heen, zondig van nu af niet meer' (Joh. 8:11). Hij verschafte haar die kwam om water te halen 'een fontein van water, dat springt ten eeuwig en leven' (Joh. 4:14). Het dode dochtertje van Jairus gebood Hij:

'Meisje, Ik zeg u, sta op' (Marc. 5:41). Tegen de reeds in het graf bijgezette Lazarus sprak Hij de onvertelgetelijke woorden: 'Lazarus, kom naar buiten!' (Joh. 11:43.)

Men zou zich kunnen afvragen: Dit zijn verhalen over de Verlosser van de wereld, maar kunnen er op mijn eigen weg naar Jericho ook zulke fijne en wonderbaarlijke dingen gebeuren?

Mijn antwoord daarop is een volmondig ja. Ik wil u graag twee voorbeelden geven: allereerst het verhaal van iemand die gewond was en hulp kreeg; daarna het verhaal van iemand die geleerd heeft van zijn reiserivaringen op de weg naar Jericho.

Enkele jaren geleden overleed een van de vriendelijkste en meest geliefde mannen die ooit op aarde heeft geleefd. Ik bedoel Louis C. Jacobsen.

Hij diende behoeftigen, hielp immigranten aan werk

en hield meer toespraken bij begrafenisdiensten dan alle anderen die ik ooit heb gekend.

Op zekere dag, toen hij aan het mijmeren was over zijn kinderjaren, vertelde Louis Jacobsen me het een en ander daarover. Hij was de zoon van een arme Deense weduwe. Hij was klein van stuk, niet bepaald knap van uiterlijk en vaak het mikpunt van de grapjes van onnadenkende klasgenoten. Op een sabbatmorgen maakten de kinderen in de zondagsschool zijn opgelapte broek en versleten overhemd belachelijk. Omdat hij te trots was om te huilen, rende de kleine Louis de kerk uit en stopte pas toen hij buiten adem was. In één van de hoofdstraten van Salt Lake City ging hij zitten uitrusten op de stoep. Door de goot naast de stoeprand waarop hij zat, stroomde water. Louis pakte het papier uit zijn zak waarop de kernpunten van de zondagsschoolles stonden en maakte er een mooi papieren bootje van, dat hij te water liet in de goot. Diep uit zijn gekwetste jongenshartje kwamen de woorden: 'Ik ga daar nooit meer naar toe'.

Plotseling zag Louis door zijn tranen heen in het water van de goot de weerspiegeling van een goedgeklede man. Louis keek op en herkende George Burbidge, de superintendent van de zondagsschool. 'Mag ik bij je komen zitten?', vroeg de vriendelijke leider. Louis knikte. En toen zat er op de stoeprand een goede Samaritaan te luisteren naar iemand die echt hulp nodig had. Tijdens het gesprek werden verscheidene papieren bootjes te water gelaten. Uiteindelijk stond de zondagsschoolleider op, hield stevig de hand van de jongen vast en liep samen met hem terug naar de zondagsschool. Later presideerde Louis zelf die zondagsschool. In zijn lange leven vol dienstbetoon is hij altijd de reiziger erkentelijk geweest die hem op die weg naar Jericho redde.

Mijn tweede voorbeeld is iets wat ik zelf op de weg naar Jericho meemaakte. Toen ik ongeveer tien was, verlangde ik naar een elektrische speelgoedtrein zoals alleen een jongen dat kan. Een goedkopere opwindtrein wilde ik niet, nee, ik wilde er een die door dat wonder van elektriciteit werkte. Hoewel het een economisch zeer moeilijke tijd was en ze er beslist enige

Gary E. Smith

Del Parson

De kreuple man in Betesda; de overspelige vrouw; de vrouw bij de bron van Jakob – zij waren allen als een gewonde langs de weg naar Jericho. Zij hadden allen hulp nodig.

James J. Tissot

offers voor hebben moeten brengen, gaven mijn ouders mij op kerstochtend een prachtige elektrische trein.

Urenlang liet ik de trein rijden en keek toe hoe de locomotief de wagons eerst voorttrok en daarna terugduwde over de rails. Moeder kwam de woonkamer binnen en vertelde me dat ze voor Mark, de zoon van mevrouw Hansen die verderop in de straat woonde, een opwindtrein had gekocht. Ik vroeg of ik die trein eens mocht zien. Het was een kleine, plumpe locomotief, niet zo'n mooie slanke als het dure model dat ik gekregen had. Maar ik zag wel dat er bij deze goedkope trein een tankwagon zat. Omdat mijn trein niet zo'n wagon had, begon ik een beetje afgunstig te worden. Ik deed er zo moeilijk over dat moeder uiteindelijk op mijn smeekbeden inging en mij de tankwagon gaf. Ze zei: 'Als jij hem harder nodig hebt dan Mark, dan neem jij hem maar.' Ik zette hem bij mijn eigen trein en was erg tevreden met het resultaat.

Moeder en ik gingen met de overgebleven wagons en de locomotief naar Mark Hansen, die een jaar of twee ouder was dan ik. Omdat hij zo'n cadeau nooit had verwacht, was hij sprakeloos van blijde verbazing. Hij wond de locomotief op en was opgewonden toen die de kleine trein over de rails trok. Moeder was zo wijs om mij te vragen: 'Wat vind je van Marks trein, Tommy?' Ik voelde me erg schuldig omdat ik mij goud van mijn zelfzucht bewust was. Ik zei tegen moeder: 'Wacht even – ik ben zo terug'.

Zo snel mijn benen mij konden dragen, rende ik naar huis, pakte de tankwagon en een extra wagon van mijn eigen trein en rende terug naar het huis van de Hansens, waarop ik vrolijk tegen Mark zei: 'We waren twee wagons van jouw trein vergeten mee te nemen'. Mark koppelde de twee extra wagons aan zijn trein. Ik zag de locomotief moeizaam over de rails rijden en voelde een onbeschrijflijke en onvergetelijke vreugde.

Sommigen herinneren zich vooral de korte gedichtjes die moeder maakte en opzegde, anderen de muziek die ze speelde, liedjes die ze zong, gunsten die ze verleende, of verhalen die ze vertelde; maar ik herinner mij vooral de dag waarop wij, net als de goede Samaritaan, samen langs de weg naar Jericho een fijne gelegenheid kregen om iemand te helpen.

Broeders en zusters, er zijn mensen die opgevrolijkt moeten worden, goede daden die verricht moeten worden – er zijn zelfs waardevolle zielen die gered moeten worden. De zieken, de vermoeiden, de hongerigen, de koulijders, de gewonden, de eenzamen, de ouden van dagen, de zwervers – zij allen smeken om onze hulp.

De borden die langs de levensweg staan, verlokken iedere reiziger: deze kant op naar roem; deze naar rijkdom; deze naar populariteit; deze naar luxe. Hopelijk wachten we even bij de splitsing van de weg voordat we onze reis voortzetten. Hopelijk luisteren we naar die stille, zachte stem die ons wenkt en zegt: 'Kom, volg mij na. Jericho is deze kant op'. En moge ieder van ons Hem dan volgen op die weg naar Jericho die uiteindelijk naar het eeuwige leven leidt. □

SUGGESTIES VOOR HUISONDERWIJZERS

Enkele belangrijke punten die u desgewenst bij uw huisonderwijs kunt gebruiken:

1. In de gelijkenis van de Heer over de goede Samaritaan wordt ons de weg naar het eeuwige leven gewezen.

2. In die gelijkenis had de goede Samaritaan erbarmen met de man in nood. Hij ging naar hem toe, verbond zijn wonden, nam hem mee, verzorgde hem – en betaalde dat allemaal zelf.

3. Wij reizen allen over onze eigen weg naar Jericho. Zullen we de gewonde niet zien en zijn of haar smeekbede niet horen?

4. Er zijn mensen die opgevrolijkt moeten worden, goede daden die verricht moeten worden, zielen die gered moeten worden.

De zieken, de vermoeiden, de hongerigen, de koulijders, de gewonden, de eenzamen, de ouden van dagen en de zwervers smeken allen om hulp.

Wenken voor de bespreking

1. Geef uw visie op het beginsel dienstbetoon aan behoeftigen in uw omgeving. Vraag de gezinsleden om te vertellen wat zij ervan vinden.

2. Staan er in dit artikel teksten of uitspraken die de gezinsleden hardop zouden kunnen voorlezen en bespreken?

3. Zou deze bespreking beter verlopen als u van tevoren met het gezinshoofd sprak? Is er een boodschap van de quorumleider of de bisschop?

'We waren twee wagons van jouw trein vergeten mee te nemen,' zei ik vrolijk tegen Mark.

DE WAARDE VAN EEN ZIEL IS GROOT

*Doel: De zusters doen inzien dat
zij waardevol en zeer belangrijk zijn voor Gods plan en de kerk.*

De afgelopen 25 jaar was Carol huisvrouw geweest en ze had altijd veel voldoening geput uit die taak. Maar toen haar jongste zoon op zending was gegaan, kreeg ze het gevoel dat men haar niet meer zo nodig had. Toen haar kinderen nog thuis waren, wist ze dat ze belangrijk was voor het gezin. Nu vroeg ze zich af of ze nog wel iets waard was. Misschien, dacht ze, zouden anderen haar meer waarderen als ze haar uiterlijk veranderde. Ze zou nieuwe kleren kunnen kopen, of een ander kapsel kunnen nemen. Ze overwoog zelfs op zoek te gaan naar een baan, of een cursus te volgen – hoewel ze niet wist wat ze moest gaan studeren. Deze veranderingen, dacht ze, zouden haar het gevoel geven dat ze belangrijk was en waardevol voor haar omgeving.

In wezen is er niets verkeerd aan Carols verlangen om haar leven ten goede te veranderen. Maar ze vergist zich, en vele zusters met haar, door te denken dat iemands waarde bepaald wordt door haar omstandigheden of door de indruk die anderen van haar hebben. Deze zusters hebben vergeten dat we allemaal waardevol zijn, gewoon omdat we een dochter van God zijn! Hoewel ons leven en onze omstandigheden veranderen, verandert onze waarde niet. Het enige dat kan veranderen is onze *waardigheid* om de zegeningen te ontvangen die onze Hemelse Vader ons wil geven.

Onze Hemelse Vader houdt van ons, ongeacht onze omstandigheden, ons voorkomt of sociaal aanzien, en Hij wil dat wij een gevoel van eigenwaarde hebben. Daarnaast is het zo dat de Heer zijn kinderen waardevol vindt om heel andere redenen dan de wereld, want Hij ziet niet zoals 'de mens ziet; de mens toch ziet aan wat voor ogen is, maar de Here ziet het hart aan' (1 Sam. 16:7).

De wereld wil ons laten geloven dat er vereisten voor eigenwaarde zijn: schoonheid, rijkdom en succes. Maar zoals Patricia Holland, voormalig raadgeefster in het algemeen jonge-vrouwenpresidium, eens tegen vrouwelijke studenten heeft gezegd: 'We gaan ons zoveel zorgen maken om een slanke lijn, hoge cijfers, maatschappelijk aanzien, of zelfs absoluut succes in het moederschap, dat we losgerukt worden van ons ware ik. We willen vaak zo graag anderen behagen en

nalopen dat we onze individualiteit verliezen; die volkomen en ontspannen aanvaarding van onszelf als iemand die belangrijk en uniek is.' ('The Soul's Center', toespraak gehouden aan de Brigham Young University op 13 januari 1987.)

Als we worstelen met ons gevoel van eigenwaarde, doen we er goed aan te denken aan het verhaal van de weduwe die haar laatste penningske in de tempel offerde. Jezus besteedde niet veel aandacht aan de rijken, die met veel vertoon hun offergaven brachten; maar Hij gebruikte haar om te laten zien hoe je een prachtige, waardevolle vrouw kunt worden die bereid is om met anderen te delen. De weduwe was waarschijnlijk een vrouw die door weinig mensen opgemerkt werd. Waarschijnlijk kleeedde ze zich niet volgens de laatste mode; ook zal ze niet met de welgestelde en invloedrijke mensen uit haar omgeving zijn omgegaan. We weten dat ze maar weinig materiële bezittingen had. Maar de Heiland lette daar niet op. Hij keek niet naar haar uiterlijk. Hij keek naar haar hart.

Niet als deze weduwe hebben we allemaal ons steentje bij te dragen aan het werk van de Heer en aan de mensheid. We moeten allemaal gaan inzien hoe belangrijk we *voor de Heer* zijn. Zoals de apostel Paulus heeft geschreven: 'Wij [zijn] kinderen Gods [. . .] Zijn wij nu kinderen, dan zijn wij ook erfgename; erfgenamen van God, en medeërfgename van Christus' (Rom. 8:16-17). Op dat fundament moeten we ons gevoel van eigenwaarde baseren – niet op wat de wereld van ons mag denken. □

Suggesties voor de huisbezoeksters

1. Lees gezamenlijk Psalm 82:6, 1 Johannes 3:1-2 en Romeinen 8:16-17, en bespreek deze teksten. Praat over de zegeningen die ons als kinderen van God beloofd zijn.

2. Vertel de zuster die u bezoekt welk talent of welke goede eigenschap u in haar ziet waarmee zij een bijdrage kan leveren aan het werk van de Heer. Nodig haar uit om voor de Heer te blijven werken.

(Zie *Hulpboek voor de gezinsavond* [PB HT 5197 DU], de lessen 2, 5, 6, 7, 9, 10, 26, 27, 36, en blz. 280.)

HEB IK ANTWOORD VAN DE GEEST GEKREGEN?

Jay E. Jensen

Na de dood van Joseph Smith liet president Brigham Young weten dat Joseph een aantal malen aan hem verschenen was. President Young zei eens: 'Joseph kwam naar mij toe en keek mij indringend maar toch vriendelijk aan toen hij zei: "Zeg het volk nederig en getrouw te blijven, en ervoor te zorgen dat zij de Geest des Heren bij zich houden; die zal hen ten goede leiden. Wees voorzichtig en geef gehoor aan die stille en zachte stem; die zal hun leren wat zij moeten doen en waarheen zij moeten gaan; die zal hun de vruchten van het koninkrijk schenken. Zeg de broeders dat zij hun hart voor overtuiging openstellen, zodat wanneer de Heilige Geest tot hen komt, zij ook bereid zijn om Hem te ontvangen. Zij zullen de Geest des Heren duidelijk kunnen onderscheiden van alle andere geesten; deze zal hun ziel vrede en vreugde influisteren; Hij zal boosaardigheid, haat, tweedracht en alle kwaad uit hun hart verwijderen; zij zullen alleen maar het verlangen hebben om het goede te doen"' (*Juvenile Instructor*, 1873, deel 8, blz. 114).

Het beginsel van het gehoor geven aan de Geest is zo belangrijk dat president Ezra Taft Benson bij verschillende gelegenheden heeft gezegd:

'De Geest is het belangrijkste aspect in dit verheven werk.' (Bijeenkomst voor zendingspresidenten, 1975, 1986, 1987.)

Hoewel de Geest het belangrijkste aspect van onze werk in de laatste dagen is, weten velen niet hoe Hij werkt; te vaak werkt de Geest op ons in en weten we dat niet eens (zie 3 Ne. 9:20).

In mijn functie als gemeentepresident aan het opleidingsinstituut voor zendelingen in Provo (Utah), heb ik verschillende zendelingen horen zeggen dat zij geen getuigenis hadden of dat zij zich niet konden herinneren ooit een geestelijke ervaring te hebben gehad. Nadat ik hun had uitgelegd hoe de Geest te werk gaat, beseften zij dat ze wel degelijk een aantal geestelijke

ervaringen hadden gehad die zij niet als zodanig hadden herkend.

Misschien wordt dit gebrek aan bewustzijn in de hand gewerkt, doordat wij lezen en horen over spectaculaire geestelijke ervaringen. Als men hier veelvuldig mee geconfronteerd wordt, kan dat leiden tot de stellige overtuiging dat men pas een geestelijke ervaring heeft als men een soortgelijke manifestatie ervaart.

Ik houd mij al jaren bezig met de verschillende manieren waarop de Geest des Heren werkt. Het staat vast dat God uit de hemel spreekt, maar het is duidelijk dat Hij zich ook op andere manieren manifesteert. Overweeg het volgende.

De Geest schenkt vrede

'Schonk Ik u geen vrede in uw gemoed aangaande de aangelegenheid?' vroeg de Heer aan Oliver Cowdery. 'Welk groter getuigenis kunt gij ontvangen dan dat van God?' (LV 6:23.)

Het gevoel van vrede is een van de meest voorkomende manifestaties van de Geest. Kalmte en rust houden verband met vrede. Daar tegenover staan bezorgdheid, verwarring en onenigheid.

Toen wij in Mesa (Arizona) woonden, kreeg ons één-jarig dochtertje hersenvliesontsteking. De arts zei ons dat de eerstvolgende 24 uur zeer kritiek zouden zijn. We begonnen te bidden en te vasten voor haar herstel. Zij zweefde een week lang tussen leven en dood, dat was veel langer dan de arts ons in het vooruitzicht had gesteld.

Na die hachelijke week vastten we weer en dit keer deed de wijk ook mee. Toen we baden, vastten en tegen de Heer zeiden: 'Uw wil geschiede', kwam er een vrede in ons gemoed die wel zo voelbaar en concreet was dat we ons niet konden herinneren eerder zoiets meegemaakt te hebben. We waren niet in verwarring,

noch maakten we ons bezorgd. We wisten niet of ze het wel zou halen, maar we waren vervuld van vrede. Gelukkig begon ze te herstellen.

Uw boezem zal in u branden

Na een uitzonderlijk fijne avondmaalsdienst zei mijn vijftienjarige zoon: 'Pa, onder die toespraak had ik een warm gevoel.' We bespraken wat het inhoudt een warm gevoel te hebben en brachten het in verband met het branden in de boezem, dat in de Schriften ter sprake komt: 'Ik zeg u, dat gij het in uw gedachten moet uitvorsen; dan moet gij Mij vragen of het juist is, en indien het juist is, zal Ik uw boezem in u doen branden; daaraan zult gij gevoelen, dat het juist is' (LV 9:8).

Het branden varieert in hevigheid. Bij mijn zoon was het een gemiddeld warm gevoel in de borst. In het verslag van de twee discipelen die de opgestane Heer op de weg naar Emmaüs tegenkwamen, zei een van de gelovigen: 'Was ons hart niet brandende in ons (. . .)?' (Luc. 24:32.) Dit gevoel zal zich misschien niet vaak in ons leven manifesteren, maar de keren dat het gebeurt, is het een voelbare manifestatie die de waarheid bevestigt of gebeden beantwoordt.

In ons verstand en hart

Het is niet ongewoon dat de Geest rechtstreeks tot het verstand en het hart tegelijk spreekt. De Heer zei tegen Oliver Cowdery: 'Ik zal in uw verstand en in uw hart tot u spreken door de Heilige Geest, Die op u zal komen en in uw hart wonen.'

'Welnu, dit is de Geest van openbaring' (LV 8:2-3).

Als de Heilige Geest spreekt, kunnen ideeën en helderheid in ons verstand flitsen alsof het zuiver licht is. Op hetzelfde moment zal ons hart in ons branden of kunnen wij overweldigd worden door blijdschap of grote dankbaarheid of liefde. Welke gevoelens ook ons deel zijn, zij doen zich gelijktijdig voor in het verstand en het hart.

Enkele veel gehoorde uitspraken van onderzoekers tijdens de zendelingenlessen zijn: 'Dat klinkt logisch', 'Dat heb ik altijd al geloofd', 'Natuurlijk'. Soms is het alleen maar een instemmend knikje. Dat is het moment waarop de onderzoekers 'verlichting' ervaren.

Als we de waarheid herkennen door de Geest, begrijpen we die – het wordt ons duidelijk. Het is zoals de Heer beloofde: 'Ik zal u van Mijn Geest mededelen, Die uw verstand zal verlichten' (LV 11:13).

Keer op keer, in diensten of wanneer ik alleen was, is mijn ziel vervuld geweest van blijdschap over wat ik ervoer. Eén zo'n heilige ervaring vond plaats tijdens en na een rechtszitting van de hoge raad, waarin een verzoek om herdoop werd behandeld van een broeder die geëxcommuniceerd was. Ik maakte toen deel uit van het ringpresidium. Tijdens de zitting luisterden we hoe deze man zijn getuigenis gaf en zijn verlangen verwoordde om opnieuw gedoopt te worden. Ik begreep zijn verlangen om terug te komen en mijn ziel vulde zich met blijdschap toen ik hoorde hoe zeer hij er aan had gewerkt om er klaar voor te zijn. Toen hij zijn verhaal had gedaan, werd hem gevraagd de kamer te verlaten. De rechtbank overlegde kort en besloot haar fiat te geven aan zijn herdoop. De ringpresident vroeg mij deze broeder op de hoogte te stellen van de beslissing. Ik ging naar de kamer waar hij zich bevond. Hij was alleen, gespannen, in afwachting van de beslissing. Hij stond op, ik nam hem bij de hand en zei: 'Broeder, de hoge raad heeft besloten haar fiat te geven aan uw herdoop.' Hij viel in mijn armen en we huilden. Hoe kan ik de blijdschap beschrijven die ons ten deel viel, omdat wij de liefdevolle invloed van de Geest voelden?

De Heer legt direct na het vers over het verlichten van het verstand en het vervullen van onze ziel met vreugde uit dat '[gij] dan [. . .], of [gij] hierdoor alles [zult] weten, wat gij ook van Mij verlangt' (LV 11:14). Deze eenheid van verstand en hart is dus één manier waarop de Geest ons kan onderwijzen.

Een stem in uw gedachten

President Marion G. Romney heeft eens gezegd dat de Heer soms in volledige zinnen antwoord geeft op gebed. (*See Improvement Era*, december 1961, blz. 947-949.) Soms zal iemand ook werkelijk een stem horen; soms komt er een indruk of gedachte bij iemand op; in een of meerdere volledige zinnen. Enos schreef dat terwijl hij 'in de geest streed, ziet, toen klonk de stem des Heren opnieuw in [zijn] gemoed' (Enos 1:10).

Een bisschop vertelde mij eens een soortgelijke ervaring. Op een zondag had hij een ongewoon zware dag gehad met gesprekken, vergaderingen en bezoeken. Het was bijna half elf 's avonds toen hij door de kapel langs het spreekgestoelte liep. Het gewicht van zijn taken en plichten drukte zo zwaar op hem dat hij op zijn knieën viel in de schemerachtige kapel en God smeekte om kracht om de last te kunnen dragen. Terwijl hij bad, kwam er een stem in zijn gedachten: 'Bisschop, u bent zo moe! Waarom gaat u niet naar huis en naar bed?' Aanvankelijk verraste de gedachte hem, maar toen hij erover nadacht, wist hij dat het net zo'n direct antwoord op zijn gebed was als hij had ontvangen wanneer hij bad wie hij voor een bepaalde roeping moest kiezen.

De Geest zet aan tot het goede

Satan zal iemand nooit het goede laten doen. Mormon zei: '[De duivel] beweegt niemand om goed te doen, neen, niemand; evenmin doen zij het, die zich aan hem onderwerpen' (Moro. 7:17).

Daarom werd Hyrum Smith verteld: 'Stel uw vrouwen in die Geest, Die u aanspoort goed te doen' (LV 11:12). Hierdoor weten wij dat een ingeving om het goede te doen een manifestatie van de Geest kan zijn. Hebt u ooit sterk de indruk gehad dat u iemand moest helpen, misschien een goede vriend die in moeilijkheden zat? Hebt u ooit met iemand een gesprek gehad waarin u zich geleid voelde om het juiste te zeggen? Zo kan de Geest te werk gaan - Hij zet ons aan tot het goede.

Hyrum Smith leerde ook dat de Geest ons beweegt 'rechtvaardig te handelen' (LV 11:12). Het woord *rechtvaardig* heeft verschillende betekenissen, maar ik vind dat de omschrijving die het best past bij deze zinsnede is: handelen in overeenstemming met wat eerlijk, correct en goed is. Satan zal ons aanzetten tot liegen, bedriegen of tot het uitbuiten van anderen. De Geest zet echter aan tot een ander gedrag. Hebt u ooit gevoeld dat u iemand behoorde te vergeven? Hebt u ooit het gevoel gehad dat u eerst uw tiende moest betalen voor u andere rekeningen betaalde? Heb u ooit gezien hoe een kind leert zijn speelgoed te delen? Dit zijn situaties waarin de Geest iemand, zelfs een klein kind, ertoe kan aanzetten rechtvaardig te handelen.

Bovendien, zo leerde Hyrum, beweegt de Geest ons ertoe 'rechtvaardig te handelen'. Hoewel we de tensdens om anderen te oordelen in de hand moeten houden, is een oordeel onvermijdelijk. Elke beslissing die we nemen, vergt een oordeel. Hebt u ooit een meningsverschil tussen uw kinderen opgelost en de vrede hersteld? Bent u wel eens tot de slotsom gekomen dat uw mening over iemand niet juist was? Dit zijn gevallen waarin de Geest u er mogelijk toe beweegt rechtvaardig te oordelen.

Dring zich op aan ons gevoel

Ik was op een keer in de Leer en Verbonden aan het lezen toen mijn oog op een zinsnede viel: '... daar dit onderwerp mijn gedachten in beslag schijnt te nemen, en zich het sterkst aan mijn gevoel schijnt op te dringen' (LV 128:1). Ik besefte dat dit nog een manier is waarop de Heilige Geest met ons werkt.

Hoewel Joseph Smith door zijn vijanden vervolgd werd en daardoor zeer van het werk werd afgeleid, bleef het onderwerp van de doop voor de doden zich een tijd lang aan zijn gevoel opdringen. Zijn ervaring verschilde van die waarin de Geest het verstand verlicht en het hart met vreugde vervult. Een onderwerp of gedachte zal zich aan ons opdringen, zodat wij onze gedachten erover kunnen laten gaan totdat wij het beter begrijpen.

Deze wijze van inspiratie heeft vaak tot regelrechte openbaring geleid, zoals in het geval van het onderwerp van de doop voor de doden. Leer en Verbonden 76 (zie de verzen 15-19), 138 (zie de verzen 1-11) en de Officiële verklaring 2 (zie de inleiding) werden alle ontvangen, nadat de profeten die ze ontvingen het gevoel hadden dat ze over het onderwerp moesten mediteren.

De Geest weerhoudt ons

Een andere manier waarop de Geest werkt is door ons ergens van te weerhouden. Te *weerhouden* betekent terughouden, tegenhouden, afhouden van. Toen de goddeloze inwoners van Ammonihah op het punt stonden de gelovigen op de brandstapel te werpen, opperde Amulek tegen Alma de macht van God die in hen was te gebruiken om hen uit de vlammen te red-

den. Alma antwoordde: 'De Geest weerhoudt mij om mijn hand uit te strekken; want zie, de Here neemt hen tot Zich in heerlijkheid; en Hij laat toe, dat zij dit doen (. . .) opdat de oordelen, die Hij in zijn toorn op hen zal uitstorten, rechtvaardig mogen zijn' (Alma 14:11). De Heer weerhield Alma ervan iets te doen dat inging tegen het goddelijke plan.

Twee zendelingen vertelden mij eens dat zij op een avond over een hen bekend plattelandsweggetje liepen. Plotseling hadden zij alle twee het gevoel dat ze niet verder moesten gaan. Zij keerden om en namen een andere weg naar huis. De volgende dag vroegen zij zich af waarom zij ervan weerhouden waren verder te gaan. Zij gingen terug en zagen dat er een bruggetje was weggeslagen op een paar passen van de plaats waar zij waren teruggegaan. Dit zijn twee voorbeelden van hoe de Geest mensen ervan kan weerhouden iets niet te doen. We behoren in gedachten te houden dat de Geest ons ook kan bewegen juist iets wel te doen.

Er zijn andere manieren waarop de Geest zich in ons leven kan manifesteren. Hij kan anderen inspireren ons te helpen (zie LV 1:38; 46:29). Hij kan ons bepaalde gaven – talenten of kennis – schenken (zie LV 46:9-29). Hij kan ons zaken te binnen brengen (zie Joh. 14:26).

We hoeven er dus niet van uit te gaan dat de Geest alleen op indrukwekkende of spectaculaire wijze op ons inwerkt. De Heer heeft aan de leden van zijn kerk het voorrecht van het gezelschap van de Heilige Geest gegeven. Met die grote gave in ons bezit beseffen wij dat de Geest, zolang wij het waardig zijn, op talrijke manieren met ons aan het werk gaat. Wij doen er goed aan in te zien hoe vaak de Geest ons inspireert en met ons werkt om die bijzondere relatie te ontwikkelen. □

Jay E. Jensen, hoofd 'Scriptures Coordination' van de afdeling leerplannen van de kerk.

*In het daglicht
zagen twee
zendingen
waarom zij de
avond tevoren
hadden gevoeld
dat ze niet verder
moesten wandelen
over een weggetje
dat ze toch goed
kenden.*

VRAAG EN ANTWOORD

Het antwoord op vragen van algemeen evangeliebelang geldt als leidraad en niet als officiële uitspraak aangaande het beletid van de kerk.

In hoeveel tijd heeft Joseph Smith het Boek van Mormon vertaald?

John W. Welch, hoogleraar aan de rechtenfaculteit J. Reuben Clark van de Brigham Young University en voorzitter van de Stichting Oudheidkundig Onderzoek en Mormoonse Studies.

Een van de meest verbazingwekkende feiten over het Boek van Mormon is dat Joseph Smith maar ongeveer 65 werkdagen nodig had voor de vertaling ervan. De historische details over de tijdsduur van de vertaling zijn opmerkelijk goed bewaard gebleven, en ze worden gestaafd door onafhankelijke uitspraken van vele getuigen.

Het Boek van Mormon in zijn huidige vorm werd bijna geheel vertaald tussen 7 april en 30 juni 1829. Voor die tijd, van 12 april tot 14 juni 1828, had Joseph

de 116 bladzijden vertaald die Martin Harris kwijtraakte toen hij ze meenam om aan familieleden te laten zien. Daarnaast, in maart 1829, heeft Joseph 'enige bladzijden' vertaald – Emma, zijn vrouw, fungeerde toen als schrijfster – tot hij de opdracht kreeg om 'voor enige tijd' op te houden (zie LV 5:30).

In die periode bevond Joseph zich in Harmony (Pennsylvania). Ongeveer 160 kilometer daarvandaan, in Palmyra (New York), had Oliver Cowdery zijn intrek genomen bij de familie Smith, en hij stelde Josephs vader veel vragen over de gouden platen. In 1832 zei Joseph Smith dat de Heer Oliver's gebed had verhoord, aan hem was verschenen en hem 'in een visioen de platen had laten zien, en ook de waarheid van het werk en wat de Heer zou gaan doen' (Dean Jessee, *The Personal Writings of Joseph Smith* [Salt Lake City: Deseret Book Company, 1984], blz. 8). Uit een brief van Josephs moeder, Lucy Mack Smith, blijkt dat Joseph om hulp had gebeden. In antwoord op zijn gebed had een engel van de Heer hem de verzekering gegeven dat er over een paar dagen een schrijver zou arriveren.

Op zondag 5 april 1829, tegen zonsondergang, arriveerde Oliver in Harmony. Op dinsdag 7 april begon Joseph te vertalen met Oliver als schrijver. Historisch en tekstueel onderzoek wijzen uit dat ze waarschijnlijk aan het begin van het boek Mosiah begonnen te vertalen, de plaats waar Joseph was opgehouden. De profet begon dus in feite in het *midden* van het boek te vertalen; waarschijnlijk begon hij pas later aan 1 en 2 Nephi – in juni. Toch is het boek niet chaotisch; alles past netjes in elkaar, en de historische en leerstellige details sluiten goed aan bij de rest van het boek.

Op 15 mei 1829 had Joseph de boeken Mosiah, Alma, Helaman en het verslag van Christus' bediening onder de Nephieten in 3 Nephi af. Het was het verslag van de bediening van de Heiland – waarschijnlijk vooral 3 Nephi 11:22-27 – dat Joseph en Oliver ertoe aanzette om het vraagstuk van het gezag om te dopen aan de Heer voor te leggen. Dat leidde diezelfde dag nog tot de herstelling van het Aäronisch priesterschap, en van het Melchizedeks priesterschap korte tijd later.

Eind mei was hij klaar met de boeken 4 Nephi, Mormon, Ether, Moroni, en het titelblad – de laatste van de platen van Mormon. Rond deze tijd arriveerde David Whitmer in Harmony. De eerste week van juni reisden David, Oliver, Joseph en mogelijk Emma 160 kilometer met paard en wagen naar het huis van Peter Whitmer in Fayette (New York). Op 11 juni 1829 werd het auteursrecht voor het Boek van Mormon aangevraagd bij de federale districtrechtbank voor het district West van de staat New York. Op het aanvraagformulier was het hele titelblad opgenomen als de wettelijke omschrijving van de inhoud van het boek; het is dus duidelijk dat het titelblad toen al vertaald was.

Toen Joseph, Emma en Oliver bij Peter Whitmer waren ingetrokken, ging het vertaalwerk verder. Oliver en John Whitmer fungeerden als schrijver, en hier werkten ze aan wat we nu kennen als het begin van het Boek van Mormon – 1 en 2 Nephi. Rond 20 juni waren ze bij 2 Nephi 27:12, wat ertoe leidde dat de drie getuigen en de acht getuigen de platen te zien kregen. Eind juni was de vertaling voltooid en werd gezocht naar een uitgever.

De vertaling was een ongelofelijke prestatie. Zij kwam tot stand in een periode van 85 dagen, tussen

7 april en 30 juni. Naast het vertaalwerk moeten er in die tijd nog veel andere dingen gebeurd zijn die de aandacht van Joseph en zijn schrijvers opeisten. Ze moesten tenslotte de tijd nemen om te eten, te slapen, werk te vinden (een keer voor geld omdat het eten op raakte), om het Aäronisch en Melchizedeks priesterschap te ontvangen, om ten minste een (en mogelijk twee) ritten naar Colesville (New York) te maken – 48 kilometer daarvandaan – om Hyrum en Samuel Smith te bekeren, om van Harmony naar Fayette te verhuizen, om het auteursrecht voor het Boek van Mormon aan te vragen, om een paar dagen te prediken en bij Fayette enkele mensen te dopen, om geestelijke ervaringen te hebben met de drie en de acht getuigen, en om maatregelen te treffen voor de publicatie van het Boek van Mormon.

Hierdoor blijven er maar ongeveer 65 dagen of nog minder werkdagen over voor het vertaalwerk. Dit komt neer op een gemiddelde van acht bladzijden per dag. Met zo'n snelheid was er voor 1 Nephi een week nodig; anderhalve dag voor de toespraak van koning Benjamin. Gezien de complexiteit, consequentheid, duidelijkheid, artistiekiteit, nauwkeurigheid, intellectuele diepgang en de uiteenzettingen van het Boek van Mormon, heeft de profeet Joseph met zijn vertaling een opmerkelijke prestatie geleverd. Zoals Oliver Cowdery enkele jaren later heeft getuigd: 'Dit waren dagen om nooit te vergeten – te zitten onder het geluid van een stem die gedictieerd werd door de inspiratie des hemels, vervulde mijn hart met grote dankbaarheid! Dag aan dag ging ik zonder onderbreking voort om (. . .) 'het Boek van Mormon' (. . .) op te schrijven' (voetnoot bij JS-G 71). □

VERLOREN WAARHEDEN HERSTELD

Deel II: Wat we dankzij het Boek van Mormon over de Heiland weten.

Gilbert W. Scharffs

In deze serie van drie afleveringen behandelt Gilbert W. Scharffs, instituutleerkracht, de bijkomende kennis die we uit het Boek van Mormon over de Heiland krijgen. In het artikel van de afgelopen maand behandelde hij wat wij nu meer weten over het zoenoffer van de Heiland en de algemene lichamelijke opstanding en wat deze leerstellingen voor ons betekenen. De lijst die broeder Scharff heeft samengesteld, wordt in dit nummer verder behandeld. Deze keer gaat het over de kennis die wij door het Boek van Mormon krijgen over de allesomvattende liefde van de Heer.

8. *De liefde van de Heer gaat uit naar alle rassen en volken.* In de Bijbel is te lezen dat de Heer alle volken der verbonden van het evangelie aanbiedt, maar het Boek van Mormon neemt elke twijfel weg over de vraag of de Heer het ene volk meer liefheeft dan het andere. Nephi onderwees het volgende: '[De Heer] nodigt allen uit tot Hem te komen en deel te hebben aan Zijn goedheid, en Hij zendt niemand heen, die tot Hem komt, hetzij zwarte of blanke, dienstknecht of vrije, man of vrouw; en de heiden is Hij indachtig; en allen, zowel Jood als niet-Jood, zijn gelijk voor God' (2 Ne. 26:33).

9. *De invloed van de Heiland is zo groot dat hij het geweten van de mens verlicht.* De meeste mensen erkennen het vermogen van de mens om goed van kwaad te onderscheiden, maar velen vragen zich af wat het geweten eigenlijk is. Moroni schreef dat zijn vader, Mormon, het volgende onderwees: 'De Geest van Christus is aan ieder mens gegeven, opdat hij het goede van het kwade moge onderscheiden' (Moro. 7:16). Het feit dat het geweten van de mens wordt verlicht door de Geest van Christus voegt een hele nieuwe dimensie toe aan de rol en de functie van de Heer Jezus Christus

10. *Om toegewijde volgelingen van Christus te worden, moeten we hem ook kunnen verwerpen.* Hoe moeilijk is het om iets te kiezen als er geen andere keuze is? Keuze-

vrijheid is essentieel voor ware trouw. Lehi heeft gezegd: 'Want het is noodzakelijk, dat er een tegenstelling in alle dingen is. Indien dit niet zo ware, (...) zou er geen rechtvaardigheid kunnen worden teweeggebracht noch goddeloosheid, geen heiligheid noch ellende, geen goed noch kwaad (...)

'Daarom vergunde de Here God de mens om zelfstandig te handelen. De mens kon echter niet zelfstandig handelen, tenzij hij door het een of ander werd verlost' (2 Ne. 2:11, 16).

11. *De kracht en de vrijheid van Amerika zijn afhankelijk van het feit of de inwoners Jezus Christus dienen.* Eén van de belangrijkste thema's in het Boek van Mormon is dat de inwoners van Amerika de Heer moeten dienen om welvarend te zijn. Moroni legde uit dat 'welke natie het ook zal bezitten, vrij [zal] zijn van slavernij en van gevangenschap, en van alle andere naties onder de hemel, indien zij slechts de God van het land wil dienen, Die Jezus Christus is' (Ether 2:12).

In het Boek van Mormon is te lezen hoe het in opstand komen tegen de leringen van Christus twee vroegere Amerikaanse beschavingen vernietigde. De hedendaagse inwoners van dit beloofde land moeten in gedachten houden dat ook zij vernietigd zullen worden als zij weigeren de Heer te volgen.

12. *Alleen Jezus Christus kan een persoon of natie werkelijke vrijheid geven.* Deze leerstelling wordt in het Boek van Mormon door koning Benjamin onderwezen: 'Daarom zijt gij uit [Christus] geboren en zijt gij Zijn zonen en Zijn dochteren geworden.

'En onder deze benaming zijt gij vrijgemaakt en is er geen andere benaming, waaronder gij kunt worden vrijgemaakt' (Mos. 5:7-8).

Deze vrijheid krijgen wij van de Heiland op twee manieren: (1) door onze Verlosser die de gevolgen van de zondeval (en de dood) overwon opdat wij weer zullen leven, en (2) door de verslavende gevolgen van de

zonde te overwinnen middels het aanvaarden en volgen van Christus. Lehi onderwees: 'Daarom zijn de mensen vrij (. . .) te kiezen, vrijheid en eeuwig leven door de grote bemiddeling voor allen' (2 Ne. 2:27).

13. *De genade van Jezus en Christus en de goede werken (waarvan Christus het grote voorbeeld is) zijn essentieel voor het heilsplan.* De heiligen der laatste dagen hoeven zich niet te verbazen over de grote nadruk die veel andere christenen leggen op genade, waardoor ze soms voorbijgaan aan goede werken. In het Boek van Mormon is te lezen dat beide nodig zijn. Het woord genade wordt talloze malen gebruikt. Lehi gaf in een gesprek met zijn zoon Jakob aan hoe belangrijk genade is voor onze behoudenis: 'Niemand [kan] in de tegenwoordigheid Gods wonen dan alleen door de verdiensten, de barmhartigheid en de genade van de Heilige Messias, Die Zijn leven nederlegt' (2 Ne. 2:8). En Nephi onderwees dat 'wij, na alles, wat wij kunnen doen, slechts door genade zalig worden' (2 Ne. 25:23).

Maar afhankelijk zijn van de genade van Christus doet niets af aan het belang van goede werken. Jezus Christus gaf zijn discipelen in Amerika de opdracht zijn werk te doen: 'Gij weet, wat gij in Mijn kerk moet doen; want de werken, die gij Mij hebt zien doen, zult gij eveneens doen (. . .)

'Daarom, indien gij deze dingen doet, zijt gij gezegend, want gij zult ten laatste dage worden verheven' (3 Ne. 27:21-22).

In beide gevallen is Jezus Christus degene om wie alles draait, of we nu uitgaan van de genade van God – alles wat hij voor ons heeft gedaan dat wij niet voor onszelf kunnen doen – of de werken van God, die wij ook moeten doen.

14. *Het Boek van Mormon bevestigt de fundamentele juistheid van de Bijbel wat betreft zijn gegevens over Christus.* Het verslag van de Joden wordt door velen aangevallen. Men verwerpt niet alleen wat er in de Bijbel van Jezus Christus beweerd wordt, maar velen vallen ook de juistheid van de opgegeven auteurs en de historische juistheid van vele bijbelboeken aan. Maar het Boek van Mormon steunt de echtheid van de Bijbel. Het bevestigt wat er in de Bijbel over de bediening en de leringen van Christus te lezen is en getuigt ook dat Jesaja, Maleachi en Johannes de onder hun naam verschenen boeken werkelijk geschreven hebben.

15. *Jezus Christus is de God van het Oude Testament.* De

macht van Christus strekt zich veel verder uit dan de meeste mensen beseffen. Veel mensen weten niet dat Christus de God is waarover in het Oude Testament te lezen is. Zijn naam komt niet voor in de hedendaagse versies van dat eeuwenoude verslag.

Jezus zei tegen de inwoners van het oude Amerika: 'Ziet, Ik ben het, Die de wet gaf, en Ik ben het, Die een verbond sloot met Mijn volk Israël' (3 Ne. 15:5). Jakob onderwees dat hun voorvaders in Palestina 'geloofden in Christus en [dat zij] de Vader aanbaden in Zijn naam' (Jakob 4:5). Nephi onderwees dat 'de God van Abraham, de God van Izak en de God van Jakob' aan het kruis zou worden gehangen (zie 1 Ne. 19:10).

16. *De voorsterfelijke geest van Jezus Christus leek op zijn sterfelijk lichaam.* Het meningsverschil tussen de meeste christenen over de aard van Jezus Christus voordat hij zijn sterfelijk lichaam verkreeg, is nog steeds niet beslecht. Sommigen vragen zich af of Jezus Christus wel bestond voor zijn geboorte op aarde. Maar Christus verscheen meer dan tweeduizend jaar voor zijn bediening in de sterfelijkheid aan een profeet uit het Boek van Mormon, beter bekend als de broeder van Jared, en zei: 'Dit lichaam, dat gij nu aanschouwt, is het lichaam van Mijn geest; (. . .) en zoals Ik er voor u in de geest uitzie, zal Ik aan Mijn volk in het vlees verschijnen' (Ether 3:16).

Vele oudtestamentische profeten die Jehova zagen, gebruikten uitdrukkingen zoals 'van aangezicht tot aangezicht' om Hem te beschrijven. De belevenis van de broeder van Jared toont aan dat dit niet figuurlijk bedoeld was. (Zie Ex. 33:11 en Jes. 6:1.) □

(Wordt vervolgd)

DE VERLATEN STRATEN VAN NAUVOO

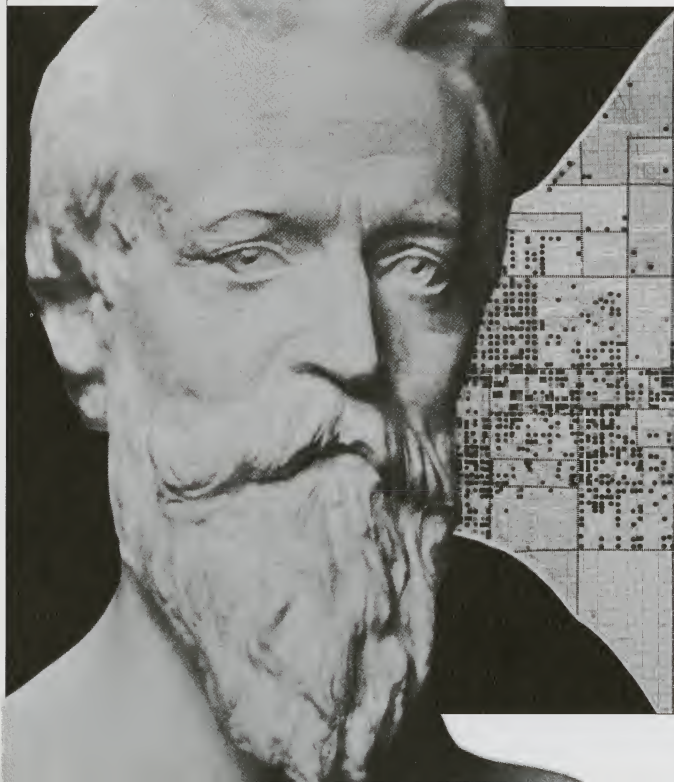
Thomas L. Kane
[1822-1883]

*Marmeren borstbeeld
van Thomas L. Kane.
Op de achtergrond
een plattegrond
van Nauvoo.*

Een niet-lid ontdekt dat de
'glinsterende stad' verlaten is en de
vluchtende heiligen berooid zijn.

Hoewel hij nooit lid werd van de kerk, was Thomas Leiper Kane een goede vriend van de heiligen in hun strijd tegen godsdiensvervolging. Vele malen hielp hij bij het rechtzetten van misverstanden tussen de regering en de mormoonse pioniers. Hij diende in het leger tijdens de Amerikaanse burgeroorlog en werd daarna eervol ontslagen. Later leidde hij de ontwikkeling van een aantal mijnen en de aanleg van de spoorweg in Pennsylvania, waar hij in 1822 geboren was. Tijdens een lezing die hij op 26 maart 1850 voor de Historical Society of Pennsylvania hield, beschreef hij een bezoek dat hij in 1846 aan Nauvoo (Illinois) bracht, kort nadat de benden de laatste heiligen verdraven hadden en de stad hadden veroverd. Dit artikel is een uittreksel uit die lezing.

Voordat hij Nauvoo bereikte, beschreef Kane het gebied van Iowa waar hij per schip en paard en wagon doorheen reisde.

Hij noemde de omgeving een toevluchtsoord voor 'paardendieven en andere boeven'. Hij zei dat hij er genog van kreeg een land te zien vol 'vuile, zwervende en leeglopende kolonisten (. . .) en een ontsierd land, dat niet werd verbeterd door deze onverschillige mensen'.

Ik daalde de laatste heuvel op mijn reis af, toen een heel ander landschap mijn oog trof. Half omcirkeld door een bocht van de rivier, lag een prachtige stad, glinsterend in de frisse ochtendzon; haar heldere nieuwe woningen in koele groene tuinen, gerangschikt rond een statige, koepelvormige heuvel, waarop een nobel, marmeren gebouw stond, waarvan de hoge torenspits straalde van wit en goud. De stad scheen verscheidene kilometers groot te zijn; en op de achtergrond strekte zich goed verzorgde landerijen uit. De onmiskenbare tekenen van ijver, ondernemingslust en welgerichte rijkdom overal, zorgden ervoor dat de aanblik er een was van buitengewone en zeer opvallende schoonheid.

Kane kocht een klein bootje en roeide naar de overkant.

Niemand kwam me daar tegemoet. Ik keek om me heen en zag niemand. Ik kon niemand horen bewegen en er heerste zulk een stilte dat ik het gezoem van de vliegen en het geklots van de golfjes tegen de oever van de rivier kon horen. Ik wandelde door de verlaten straten. De stad lag daar als in een droom onder een of andere dreigende betovering van eenzaamheid waaruit ik vreesde haar te zullen doen ontwaken, want het was duidelijk dat zij nog niet lang sliep. Er groeide nog geen gras op de geplaveide wegen en de regen had de indrukken van voetstappen nog niet helemaal uit het stof weggewist.

Kane wandelde door de werkplaatsen waar hout, leer en ijzer opgestapeld lagen, klaar voor verwerking. Werktuigen en gereedschappen lagen daar waar de ambachtslieden ze hadden achtergelaten. Hij wandelde toen door de goed onderhou-

'De slag om Nauvoo' van C. C. A. Christensen.

Het Times and Seasons-complex in Nauvoo waar tussen 1839 en 1846 de krant, het Boek van Mormon, de Leer en Verbonden, een zangbundel en verscheidene andere boeken gedrukt werden.

Slaapkamer in het huis van Jonathan Browning. Browning was een bekeerling en levens uitvinder van één van de eerste automatische geweren.

Het is mogelijk dat het gezin van Joseph Smith deze blokhut gebruikt heeft tijdens een uitbreiding van hun eerste woning in Nauvoo. De blokhut is een reconstructie van de Gereorganiseerde Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.

Fotografie: Dick Brown.

Op de achtergrond: de Mississippi bij Nauvoo.

'De Nauvoo-tempel' van C. C. A. Christensen.

den tuinen, keek naar vruchten en bloemen; en dronk water uit een put.

Niemand deed een raam open of sprak me aan. Er sprong geen enkele hond naar voren om waarschuwend te blaffen. Ik had kunnen denken dat de mensen zich in huis verborgen hadden, maar de deuren waren niet op slot, en wanneer ik beschoomd naar binnen ging, vond ik er witte as in de haard en moest ik op mijn tenen lopen om (. .) te vermijden dat ik door het lopen op de kale vloer oneerbiedige echo's veroorzaakte.

Aan de rand van de stad was de begraafplaats. Maar er waren geen tekenen van de pest te zien en het week ook niet in andere opzichten erg af van andere protestants-amerikaanse begraafplaatsen. Sommige graven waren nog maar kort geleden met graszoden bedekt; sommige stenen waren er nog maar pas neergezet en er waren recente datums op te lezen. (. .)

Kane zei dat er achter de huizen eindeloze velden waren waar het graan op de grond lag te rotten, zonder dat er iemand was om het te oogsten. Toen hij langs de buitenwijken naar de zuidkant van de stad liep, deed hij twee belangrijke ontdekkingen.

Aan het versplinterde houtwerk en de tot de fundering gehavende muren van de aan de rand van de stad gelegen huizen was te zien dat zij kortgeleden het doelwit van een beschieting waren geweest. In en rond de prachtige tempel, die ik het meest had bewonderd van alles, waren nu gewapende mannen gelegerd, met grote hoeveelheden geweren en stukken zwaar geschut. Ze stelden mij op strenge toon vragen omtrent mijzelf en waar ik de euvels moed vandaan had gehaald om zonder schriftelijke toestemming van hun leider de rivier over te steken.

Ofschoon deze mannen min of meer onder invloed van sterke drank verkeerden deden zij, nadat ik mijzelf had bekendgemaakt als een reiziger op doorreis, schijnbaar alle mogelijke moeite om een goede indruk op mij te maken. Zij vertelden mij het verhaal van de dode stad; dat het een belangrijke industriestad en handelsplaats van meer dan twintigduizend inwoners was geweest. Dat zij enige jaren lang oorlog met de inwoners hadden gevoerd en uiteindelijk gewonnen hadden in een gevecht in de voorstad, waarna zij hen met de sabel in de hand hadden verdreven. Zij zeiden

dat de stad hardnekkig verdedigd was, maar dat men zich na drie dagen beschieting had overgegeven. Zij schepten enorm op over hun dapperheid, vooral in de ze 'slag', zoals ze het noemden; maar ik ontdekte dat ze [het niet eens konden worden over bepaalde details]. Eén van die details was, voor zover ik me herinneren kan, het doden van een vader en zijn zoon van vijftien jaar, die nog niet zo lang in de noodlottige stad gewoond hadden en die, naar zij toegaven, van onbesproken gedrag waren geweest.

Vervolgens kreeg Kane een rondleiding langs 'de massieve gebeldhouwde muren van de eigenaardige tempel' die door de veroveraars gewandaliseerd was. Hij kreeg verscheidene attracties van het gebouw te zien, waaronder de doopvont, 'een grote, diepe, uitgebeitelde vaas of schaal van marmmer, die op twaalf (levensgrote) ossen rustte, die eveneens van marmmer waren'.

Ze lieten mij ook de toren beklimmen om te zien waar deze de afgelopen zondag door de bliksem getroffen was en vanwaar ik naar het oosten en zuiden op verlaten boerderijen uitzag net als die welke in de omgeving van de stad lagen. Ze strekten zich tot aan de gezichtseinder uit.

Naast het litteken dat de goddelijke toorn in de vorm van een bliksemstraal had achtergelaten, zag ik bij helder daglicht voedselresten, kruiken met sterke drank en gebroken drinkgerei. (. .)

De nacht was reeds gevallen toen ik gereed was weer terug te roeien over de rivier. Na het ondergaan van de zon was er een frisse wind op komen zetten en de golven sloegen in mijn bootje. Ik koerste op een punt aan dat hoger stroomopwaarts lag dan waar ik die morgen vandaan geroeid was en landde tenslotte op een plek waar een zwak flikkerlicht mij heenlokte.

Hier, (. .) alleen door de duisternis van de nacht beschermd, zonder enig dak boven hun hoofd, trof ik een menigte van enige honderden menselijke wezens aan, die door mijn bewegingen uit een onrustige sluimering op de grond waren gewekt.

Het 'zwakke flikkerlicht' dat hem tot bakken gediend had, bleek te komen van een kaars die een armzalig licht verschaftte voor een vrouw die een man verzorgde die stervende was aan koorts. In de nabijheid zaten twee sminkende kleine meisjes. Kane ontdekte dat dit tafereel typerend was.

Vreselijk was inderdaad het lijden van deze door allen verlaten mensen; gebogen en in elkaar gehurkt van de koude en de zonnebrand, die elkaar net als de langzaam voortkruipende dagen en nachten afwisselden. Bijna allen waren zij het slachtoffer van de een of andere ziekte. Zij bevonden zich daar omdat zij geen woning hadden, geen ziekenhuis, geen tehuis voor de armen, en ook geen vrienden, die hun iets konden aanbieden. De zwakke smeekbeden van hun zieken moesten zij onverhoord laten; zij hadden geen brood om de hongerkreten van hun kinderen te sussen. Moeders en baby's, dochters en grootouders, allen slechts in voddens gekleed, kampeerden daar en hadden zelfs niets om de zieken te bedekken, die rilden van de hoge koorts.

Dat waren mormonen die daar in Lee County in Iowa in de vierde week van september in het jaar onzes Heren 1846 lagen te verhongeren. De stad was Nauvoo. De mormonen waren de eigenaars van die stad en het lachende landschap eromheen en zij die hun ploegen tot stilstand hadden gebracht, die hun hamers, bijlen, schietspoelen en de aandrijfwielen in hun werkplaatsen hadden stilgezet, die hun vuur geadoofd hadden en hun voedsel hadden opgegeten, hun boomgaarden hadden verwoest en duizenden hectaren onge oogst graan hadden platgetrapt, bevonden zich nu in hun woningen, hielden braspartijen in hun tempel, kwetsten met hun dronken geschreeuw de oren van de stervenden.

De groep die ik op de oever van de rivier aantrof, waren de laatste mormonen die de stad hadden verlaten. Het jaar daarvoor hadden zij allemaal toegezegd hun huis te verlaten en een ander toevluchtsoord te zoeken. Dat was één van de voorwaarden geweest voor de wapenstilstand tussen hen en hun aanvallen. Als bewijs van goed vertrouwen zouden (. . .) de leidende ouderlingen in het voorjaar van 1846 met hun gezinnen op weg gaan naar het westen. In ruil daarvoor was bedongen dat de andere mormonen achter mochten blijven in de stad van hun woonplaats in Illinois, totdat hun leiders met hun kenningsgroep een plek voor een nieuwe nederzetting gevonden hadden in de Rocky Mountains, in Californië, of elders, en totdat zij de kans hadden gehad om een zo goed mogelijk prijs te krijgen voor het bezit dat zij zouden achterlaten.

[Maar] de vijand had gewacht totdat de emigranten zover op weg waren dat zij niet terug konden keren

om zich met hen te bemoeien, en waren toen weer begonnen met hun aanvallen [op de heiligen die in Nauvoo waren achtergebleven.]

Kane zei dat de heiligen die tijdens de wapenstilstand in Nauvoo achter waren gebleven, verder aan de tempel hadden geverkt.

Het lijkt vreemd, maar hun respijt werd grotendeels besteed aan de voltooiing van hun (. . .) prachtige tempel. Waarschijnlijk is er in de geschiedenis sinds de verstrooiing van de joden geen gelijkwaardig voorbeeld te vinden geweest van de gehechtheid van de mormonen aan dit bouwwerk. Hun was als een heilige taak geboden het te bouwen: toen het gebouw een steeds grotere glorie ging uitstralen en het voornaamste object van bewondering werd van de vreemdelingen in het noordelijke Mississippigebied, waren zij trots op de eer die hun stad erdoor te beurt viel. Bovendien hadden zij het gebouwd uit liefde; wat zij er aan tiendegelden en vrijwillige gaven aan hadden besteed, was samen meer dan een half miljoen [dollar] waard. Er was bijna geen mormoonse vrouw die niet iets afgestaan had of [geld ervoor gespaard had]: zelfs de armste mormoonse man had tenminste een tiende gedeelte van zijn tijd binnen de muren van de tempel doorgebracht; (. . .) Daarom, hoewel hun vijanden hen meedogenloos bleven aanvallen, slaagden zij erin de laatste uitval met het zwaard af te slaan totdat zij het vergulden van de engel met de trompet op de top van de imposante spits hadden voltooid.

De voltooidde tempel werd in mei 1846 ingewijd. Toen de heilige ceremonie van de inwijding beëindigd was, verwijderden de heiligen alles van waarde uit het gebouw en alles wat door de benden ontheiligd kon worden.

[Het werk] ging 's nachts ook door; toen de mormogen gloorde, was alles wat bespot kon worden, alle ornamenten en meubelen, weggedragen; behalve enkele goederen die onmogelijk verwijderd konden worden, was de tempel tot op de kale muren ontmanteld.

Op die dag vertrokken ook de laatste ouderlingen, de grootste groep die ooit samen gereisd had. De inwoners van Iowa hebben me verteld dat zij [de heiligen] van 's morgens vroeg tot 's avonds laat in een eendelige stoet naar het westen voorbij gingen trekken. Ze leken niet erg ontmoedigd, zeiden ze; maar men

'Nauvoo (Illinois)', 1859, schilderij op tin van John Schröder. Dit schilderij werd ongeveer dertien jaar na het vertrek van de heiligen uit Nauvoo gemaakt. Het grote witte gebouw op de heuvel was niet veel meer dan een geraamte dat was overgebleven van de onthetigde Nauvoo-tempel nadat die beschadigd was door benden, storm en brand.

Thomas L. Kane toen hij tijdens de Burgeroorlog als officier diende in het leger van de Verenigde Staten.

kon zien hoe ze op iedere heuveltop, voordat ze uit het zicht verdwenen, omkeken naar de huizen die ze hadden achtergelaten en naar de tempel en de glinsterende spits die in de verte te zien was.

Vóór zijn bezoek aan Nauvoo had Kane gezien hoe de naar het westen trekkende heiligen in de kampen van Israël werkten en zich ontspanden. Hij was onder de indruk van hun eerlijkheid en hun oprechte getuigenis van het evangelie. Hij uitte zijn verbazing over de offers die velen van hen brachten en over de liefde die er, ondanks de hongersnood en de ontberingen die zij te verduren hadden, in hun kampen heerste. In latere jaren bracht hij drie maal een bezoek aan de heiligen in Utah, waar hij zeer welkom was. Zijn laatste bezoek was in 1877, ten tijde van de dood van Brigham Young, aan wiens 'meesterlijke leiding', zo zei hij, de heiligen hun welvaart te danken hadden. Enkele uren voor zijn dood in 1883 in Pennsylvania vroeg hij zijn vrouw 'de vriendelijkste boodschap die je bedenken kunt aan mijn mormoonse vrienden – aan al mijn mormoonse vrienden' te zenden. □

Ouderling Carlos E. Asay,
president van het
Gebied Europa

Onlangs onderwezen twee zendingen een vrouw die interesse had voor de volheid van het evangelie. De zendingen onderwezen haar alle lessen, ze kwam naar de kerk en deed andere toezeggingen. Zij weigerde zich echter te laten dopen omdat zij volgens haar zeggen geen persoonlijk getuigenis van het herstelde evangelie had ontvangen.

Niet lang daarna ging deze vrouw naar haar huisarts voor een medisch onderzoek. Zij nam plaats in de wachtkamer, want er waren nog verscheidene andere patiënten voor haar. Terwijl zij op haar beurt wachtte, nam zij haar Boek van Mormon uit haar handtas en begon erin te lezen.

Een man die tegenover haar zat in de wachtkamer keek aandachtig toe. Toen zijn nieuwsgierigheid het won van zijn bescheidenheid stond hij op, liep naar

Van de gebiedsresident

'Indien iemand diens wil doen wil'

haar toe en ging naast haar zitten. Hij vroeg: 'Wat bent u aan het lezen?' 'Het Boek van Mormon', antwoordde de jonge vrouw. 'Wat is dat?' zei hij. 'Ik heb nog nooit van het Boek van Mormon gehoord.'

De vrouw vertelde de man wat de zendingen haar hadden verteld. Zij sprak over Joseph Smith, het te voorschijn komen van het Boek van Mormon, het verslag van de inwoners van weleer van Amerika. Zij stond er verstand van dat zij zich nog zoveel wist te herinneren van wat de zendingen haar hadden onderwezen.

Toen de vrouw klaar was met haar uitleg zei de man: 'Heel interessant - ik geloof niet dat ik ooit zo'n intrigerend verhaal heb gehoord.' 'Maar,' zei hij, 'ik heb nog een vraag. Is het boek waar?'

Bijna direct werd de jonge vrouw omgevend door de Geest, en zij verklaarde opgewonden en geëmotioneerd: 'Ja, ja, het is waar!' Zij kreeg tranen in haar ogen toen zij zich realiseerde dat zij haar *getuigenis ontving terwijl zij het gaf*. Na het onderzoek haastte zij zich naar huis, belde de zendingen en vroeg of zij gedoopt kon worden.

De ervaring van deze jonge vrouw bevestigt een

beginsel dat ouderling Boyd K. Packer eens heeft onderwezen. Hij verklaarde:

'Een getuigenis wordt gevonden door het te geven!

Op een bepaald punt in uw zoeken naar geestelijke kennis, is er die "sprong in geloof", zoals de filosofen dat noemen. Het is het moment dat u bent aangeland aan de rand van het licht en het duister bent ingestapt om te ontdekken dat de weg net een pas of twee voor u uit is verlicht. Zoals in de Schriften staat, is inderdaad "de Geest van de mens (...) een lamp des Heren" (Spr. 20:27).

'Het is één ding om een getuigenis te ontvangen tengevolge van wat u gelezen hebt of een ander hebt horen zeggen; dat is zeker een noodzakelijk begin. *Maar het is heel iets anders om te ervaren hoe de Geest in uw boezembevestiging dat getuigenis waar is*. Begrijpt u niet dat het u gegeven zal worden naargelang u anderen erin laat delen? Naargelang u geeft wat u hebt, krijgt u er meer voor terug!' (De lamp des Heren, *De Ster*, december 1988, blz. 32-37; cursivering toegevoegd.)

De woorden van ouderling Packer en de ervaring van

de jonge vrouw zijn in harmonie met de leringen van Christus. Hij onderwees:

'Mijn leer is niet van Mij, maar van Hem, die Mij gezonden heeft; indien iemand diens wil doen wil, zal hij van deze leer weten, of zij van God komt, dan of ik uit Mijzelf spreek.' (Joh. 7:16-17; cursivering toegevoegd.)

Deze uitspraak wijst ons erop dat wij een getuigenis van de tiende ontvangen door die te betalen; wij ontvangen een getuigenis van het woord van wijsheid door het na te leven; wij ontvangen een getuigenis van het Boek van Mormon door het te lezen en erover te bidden; wij ontvangen een getuigenis van levende profeten door hun raad op te volgen; en we ontvangen en behouden een getuigenis van het evangelie door anderen erin te laten delen. Pas als we iets doen of in praktijk brengen, zullen we weten of het waar is.

Moge wij het geloof hebben om het goede te doen en anderen erin te laten delen zoals de weduwe van Sarefat eens heeft gedaan. Aldoende zal onze pot met geloof niet leeg raken, noch onze kruik met getuigenis (zie 1 Koningen 17:8-16). ■

Marilyn J. Lasater, Colleen W. Asay, Helene Ringger

Van de gebiedsvertegenwoordigers van de algemene besturen

Een uitgebalanceerd streven naar kennis

In een vorig artikel over de jonge-vrouwenorganisatie, hebben we de relatie tussen de jonge vrouwen en hun leidsters besproken. In dit artikel willen we het hebben over een andere relatie: die tussen ouders en de jonge-vrouwenleiders.

Als we de verschillende ringen in Europa bezoeken en met de JV-leidsters praten, komt keer op keer hetzelfde probleem naar voren: de lauw belangstelling van de ouders voor het jonge-vrouwenprogramma. In een van de ringen werden de ouders gevraagd de bezigheden van hun dochter in volgorde van belangrijkheid te plaatsen. Dit was het resultaat: (1) school; (2) het gezinsleven; (3) muziek en balletlessen; (4) sport; en (5) de kerk, d.w.z. de jonge-vrouwen.

Wij begrijpen dat ouders

graag zien dat hun kinderen een goede opleiding volgen en zich ontwikkelen. En zo hoort het ook te zijn. De kerk steunt dit streven volkomen door haar programma's. Aangaande onderwijs heeft president McKay geschreven:

'Een vrij volk dat vrij wil blijven, moet altijd streven naar het hoogste en beste onderwijs. De kerk gelooft in onderwijs. Een van de fundamentele leringen van de kerk is dat het heil zelf afhankelijk is van kennis; want staat er niet geschreven: "Het is voor een mens onmogelijk om in onwetendheid zalig te worden." (LV 136:6.) Goed onderwijs is er dus niet alleen op gericht van mannen en vrouwen goede wiskundigen, voortreffelijke taal-kundigen, uitstekende wetenschappers, of briljante

literatoren te maken, maar ook eerlijke mensen, met deugd, matigheid, en broederlijke liefde hoog in hun vaandel - mannen en vrouwen die waarheid, gerechtigheid, wijsheid, liefdadigheid en zelfbeheersing de begerenswaardigste verworvenheden van een succesvol leven vinden.' (Gospel Ideals, blz. 440-441.)

De school is de drager van intellectuele kennis. Iedereen - en in het bijzonder jonge mensen, van wie het karakter zich aan het ontwikkelen is - heeft behoefte aan een tegenwicht tegen die kennis.

Tegenwoordig wordt er nogal wat aandacht besteed aan gezond eten en uitgebalanceerde maaltijden. Ook de ziel heeft behoefte aan voedzame en uitgebalanceerde maaltijden. "Onze beschaving is tegenwoordig in gevaar," schrijft een Amerikaans statisticus, "omdat zij eenvoudigweg uit balans is geraakt. Onze geestelijke cultuur ligt qua ontwikkeling zover achter op onze materiële cultuur, dat we de laatste nauwelijks in bedwang weten te houden. De wetenschap, het onderwijs, de regering kunnen veel doen om dit haat in onze geestelijke ontwikkeling te corrigeren, maar het moet toch grotendeels, zoniet helemaal, gedaan worden door de godsdienst en de kerk, want de godsdienst is de schepper en de beheerder van onze sociale idealen, en de kerk is de voornaamste verbreider van die idealen." (Gospel Ideals, blz. 444-445.)

Daarom is het niet een keuze tussen school *of* kerk, maar van school *en* kerk. Duizenden jonge mensen die hun opleiding succesvol hebben afgesloten, weten dat hoge cijfers en kerkactiviteiten samengaan. Er zijn voldoende bewijzen dat onze Hemelse Vader aan onze kant staat wanneer wij de verbonden naleven die wij met Hem gesloten hebben. Ouders gingen een verbond met hun Hemelse Vader aan toen hun kinderen geboren werden om hun het evangelie te onderwijzen en hen terug te brengen tot hun Hemelse Vader. Koning Benjamin zei: 'En gij zult niet toestaan, dat uw kinderen hongriger of naakt gaan; evenmin zult gij toestaan, dat zij de wetten van God overtreden, met elkaar vechten en twisten en de duivel dienen, die de meester der zonde is, of de boze geest, van wie is door onze vaders is gesproken, en die een vijand van alle gerechtigheid is' (Mos. 4:14).

De jonge-vrouwenleiders streven ernaar de ouders, die hun kinderen een uitgebalanceerde opvoeding willen geven, behulpzaam te zijn. Om dat te kunnen doen, hebben zij de steun en het vertrouwen van de ouders nodig; een goede communicatie is daarvoor van wezenlijk belang. Beste ouders, leg uw oor eens bij uw dochter te luisteren om een idee te krijgen van wat de JV-organisatie hun te bieden heeft op zondag en door-de-weeks. Toon interesse voor de activiteiten waarvoor uw aan-

wezigheid gewenst is. Moedig uw dochter aan deel te nemen aan de activiteiten van de jonge-vrouwen. Help haar met haar huiswerk, help haar met andere opdrachten wanneer ze veel schoolwerk heeft. Hun getuigenis zal gesterkt worden door groepsactiviteiten met vriendinnen die gelijkgestemd zijn - en vriendschappen in de kerk zijn een be-

langrijke buffer tegen druk van buitenaf.

Wij zijn een ieder dankbaar die onze jonge zusters veilig door deze vaak moeilijke jaren van ontwikkeling heen loodsen. Wij bidden Gods zegen over de ouders en de JV-leidsters.

Colleen W. Asay
Helene Ringger
Marilyn J. Lasater

Haarlemmers blijven Polen helpen

Goederentransport naar Bielsko Biala

J. H. Kirschbaum-zur Kleinsmiede

De sombere grauwe gebouwen bepaalden de eerste indruk van het oostblok, die als het ware de schrijnende toestand achter het ijzeren gordijn weergaven. Zo ook

in Polen, waarvoor de Stichting Haarlemmers helpen Polen in april en mei jl. een inzameling hield. Op 4 mei werd de vrachtwagencombinatie van 80 m³

geladen.

Op zaterdag 6 mei was de spanning in Bielsko Biala te voelen. Zou alles wat op de paklijsten stond, die de verschillende directies de vorige dag reeds ontvangen hadden, er ook werkelijk zijn?

Tekenend voor de sombere sfeer in Polen was het bar slechte weer: onweer, hagel, storm, natte sneeuw. Het kon niet somberder, zo dachten wij. Maar toen de zeildoeken van de wagen werden weggeklapt en de dozen met daarop de inhoud vermeld werden uitgeladen, leek het alsof de zon doorbrak. De vertegenwoordigers van twee ziekenhuizen, een tehuis voor gehandicapte meisjes, een tehuis voor gehandicapte volwassenen en de leden van de Evangelische Gemeinde lachten en sloegen aan het organiseren om alles op de juiste stemming te krijgen. De ene doos was in de ogen van de

doktoren nog belangrijker dan de andere; naalden, spuiten, operatiemateriaal, zeep, kostbare apparatuur, het ging allemaal achter slot en grendel. De staat draagt maar mondjesmaat bij. Wil men dus blijven draaien en de patiënten goed helpen, dan moet er hulp uit het Westen komen.

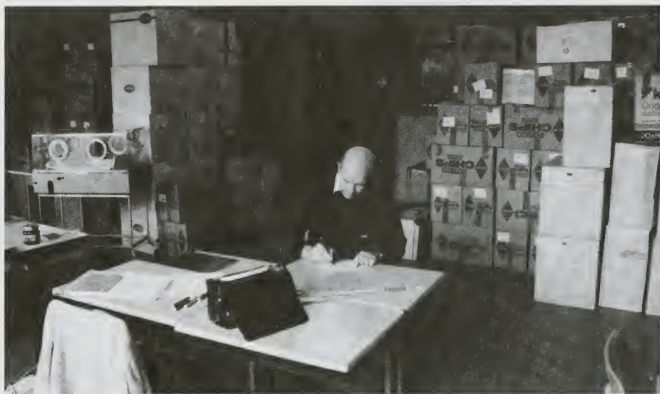
De dagen tussen de aankomst van mijn man en mij en die van de vrachtwagen hebben wij gevuld met rondleidingen in de ziekenhuizen, bezoeken aan de tehuizen en gesprekken met de predikant.

Wij werden getroffen door de liefde die aan de patiënten gegeven werd. De directrice van het tehuis voor gehandicapte meisjes koesterde en bejegende ieder kind alsof het haar eigen eerstgeborene was! Zij vertelde ons dat het hoge aantal gehandicapte kinderen veroorzaakt wordt door het overmatig drankgebruik van de ouders.

De paklijsten werden gelezen met veel 'Oh's', 'Ah's' en 'Kijk nou eens!' De dominee was een voortreffelijke tolk die zichtbaar mee genoot. Sommige reacties op de activiteiten van de Stichting zijn: 'Waar zijn jullie mee bezig?' 'Waarom wordt Polen steeds geholpen terwijl er op zoveel andere plaatsen misschien nog wel grotere nood is?'

Ja, er is op zeer veel plaatsen grote nood, maar de Stichting heeft de zekerheid dat er aan de medemens in Polen, waar we in de afgelopen jaren onze contacten hebben opge-

Het invullen van de paklijsten in oud schoolgebouw in Haarlem.

De directeur van het ziekenhuis (met pet) en de adjunct-directrice.

bouwd, hulp moet blijven worden gegeven. Er is nog steeds gebrek, er is armoede, want het inkomen en de kosten van het levensonder-

houd staan totaal niet in verhouding tot elkaar. In de winkels is meer te koop dan bijvoorbeeld drie jaar geleden, maar wanneer een

chirurg met een salaris van 80.000,- zloty's 16.000,- zloty's kwijt is aan huur en gas en licht, terwijl een spijkerbroek 10.000,- zloty's

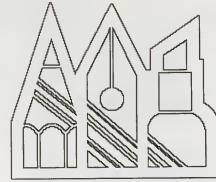
kost en een herenkostuum 70.000,- zloty's, dan is het onze plicht onze medemens te helpen.

Gelukkig werkt de Perestroika ook al een beetje door in Polen. De Polen mogen hun paspoort weer zelf bewaren, waardoor het eenvoudiger wordt een visum aan te vragen. De ziekenhuizen en tehuizen hebben weer toestemming om 's zondags een kerkdienst te houden. Er worden weer nieuwe kerken gebouwd. De mensen die door-de-weeks voor alles in de rij moesten staan, moeten dit zelfs op zondag, omdat de kerken overvol zijn. Wij danken iedereen die op welke wijze dan ook een steentje heeft bijgedragen om deze actie te doen slagen. ■

Uitladen in Bielsko Biala

Wie schrijft blijft:

Literaire wedstrijd 1989

Aangemoedigd door de resultaten van vorig jaar is het de redactie van De Ster een genoege de Literaire wedstrijd 1989 aan te kondigen.

Algemeen reglement

1. Inzendingen mogen niet later gepostmerkt zijn dan 31 december 1989.
2. De wedstrijd staat open voor alle heiligen der laatste dagen vanaf achttien jaar, voor zowel amateurs als zij die professioneel schrijven.
3. Aan elke categorie mag men maximaal eenmaal deelnemen. Het onderwerp moet geschikt zijn voor heiligen der laatste dagen.
4. Inzendingen moeten in de eigen taal geschreven zijn, enkelzijdig getypt op wit papier, formaat A-4, regelafstand 2.
5. Manuscripten worden niet geretourneerd, dus maak voor het inzenden een kopie.
6. Namen van deelnemers mogen niet op het manuscript voorkomen.
7. Elke inzending moet vergezeld gaan van de volgende verklaring in een gesloten enveloppe: 'Ik ben lid van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen; het ingezonden manuscript (noem de titel) is mijn eigen werk. Het is niet eerder gepubliceerd en het is niet bedoeld voor publicatie elders en zal niet elders worden ingezonden dan na het bekendmaken van de wedstrijdresultaten.' De deelnemer ondertekent de verklaring en geeft zijn of haar naam, adres en telefoonnummer, functie in de kerk, enige informatie over maatschappelijke achtergrond. De winnaars zullen gevraagd worden een zwart-wit pasfoto van goede kwaliteit op te sturen.
8. De winnaars worden bekendgemaakt in *De Ster* van juni 1990.
9. De kerk verkrijgt alle rechten op bekroonde inzendingen en mag die publiceren. (Dit houdt over het algemeen geen beperkingen in voor verder gebruik door de schrijver.) *De kerk behoudt zich het recht voor waar nodig (in overleg) redactionele wijzigingen aan te brengen.*
10. *De Ster* behoudt zich voor elke categorie het recht voor geen winnaar aan te wijzen.

Essays

1. Wetenschappelijke artikelen kunnen geschreven worden over elk onderwerp dat geschikt is voor publicatie in *De Ster*, zoals kerkelijke leerstellingen, beginselen, programma's en kerkgeschiedenis; huwelijk en gezin; biografieën enzovoorts, en moeten volledig gedocumenteerd zijn. Artikelen van persoonlijke aard dienen niet onder deze categorie te worden ingezonden.
2. De inzendingen worden beoordeeld op doel, strekking, toon, algemene inhoud, originaliteit en schrijfstijl.
3. Het artikel mag niet langer zijn dan 3.000 woorden.
4. De beste inzending wordt bekroond met een niet-geldelijke prijs. Overige

Persoonlijke belevissen

inzendingen kunnen in aanmerking komen voor een eervolle vermelding.
5. De wedstrijd beslaat alleen het Nederlandse taalgebied.
6. De inzendingen richten aan: Literaire wedstrijd - Essays, Kerkelijk vertaalbureau, postbus 224, 3430 AE Nieuwegein, Nederland.

1. De inzendingen moeten weergaven zijn van ervaringen met betrekking tot de beleving van het evangelie - humoristisch ofgeestelijk.
2. De inzendingen worden beoordeeld op doel, strekking, toon, algemene inhoud, originaliteit en schrijfstijl.
3. Het artikel mag niet langer zijn dan 2.500 woorden.
4. De beste inzending wordt bekroond met een niet-geldelijke prijs. Overige inzendingen kunnen in aanmerking komen voor een eervolle vermelding.
5. De wedstrijd beslaat alleen het Nederlandse taalgebied.
6. De inzendingen richten aan: Literaire wedstrijd - Persoonlijke belevissen, Kerkelijk vertaalbureau, postbus 224, 3430 AE Nieuwegein, Nederland.

Korte verhalen

1. Alle inzendingen moeten fictieel zijn.
2. De inzendingen worden beoordeeld op artistieke waarde (gebruik van thema, intrige, persoonlijkheden, actie, context enzovoorts), originaliteit en algemene inhoud.
3. Het artikel mag niet langer zijn dan 3.000 woorden.
4. De beste inzending wordt bekroond met een niet-geldelijke prijs. Overige inzendingen kunnen in aanmerking komen voor een eervolle vermelding.
5. De wedstrijd beslaat alleen het Nederlandse taalgebied.
6. De inzendingen richten aan: Literaire wedstrijd - Korte verhalen, Kerkelijk vertaalbureau, postbus 224, 3430 AE Nieuwegein, Nederland.

Kinder- verhalen

1. Alle inzendingen moeten fictieel zijn.
2. De inzendingen worden beoordeeld op artistieke waarde (gebruik van thema, intrige, persoonlijkheden, actie, context enzovoorts), originaliteit en affiniteit met kinderen.
3. Het artikel mag niet langer zijn dan 2.000 woorden.
4. De beste inzending wordt bekroond met een niet-geldelijke prijs. Overige inzendingen kunnen in aanmerking komen voor een eervolle vermelding.
5. De wedstrijd beslaat alleen het Nederlandse taalgebied.
6. De inzendingen richten aan: Literaire wedstrijd - Kinderverhalen, Kerkelijk vertaalbureau, postbus 224, 3430 AE Nieuwegein, Nederland.

Gedichten

1. De inzendingen worden beoordeeld op artistieke waarde (gebruik van thema, vorm, beeldspraak, symbolisme en andere poëtische elementen), originaliteit en algemene inhoud.
2. Het gedicht mag niet langer zijn dan vijftig regels.
3. De beste inzending wordt bekroond met een niet-geldelijke prijs. Overige inzendingen kunnen in aanmerking komen voor een eervolle vermelding.
4. De wedstrijd beslaat alleen het Nederlandse taalgebied.
5. De inzendingen richten aan: Literaire wedstrijd - Gedichten, Kerkelijk vertaalbureau, postbus 224, 3430 AE Nieuwegein, Nederland.

DE KINDERSTER

SEPTEMBER 1989

Wees nederig, en de Here, uw God,
zal u aan de hand leiden,
en u antwoord geven op uw gebeden.

(Leer en Verbonden 112:10)

KEN JE DE 'WETTEN'?

Vul de open plekken in door de goede antwoorden te kiezen uit de mogelijkheden van a tot en met i.

QUIZ

1. Het _____ is een gebod en een wet over gezondheid.

2. Kaïn was ongehoorzaam aan de wet: _____.

3. Als je niet steelt houd je je aan één van de _____.

4. Een bal die in de lucht wordt gegooid, valt weer naar beneden door de _____.

5. 'Gij zult _____ voor mijn aangezicht hebben.'

6. Het feit dat een veertje minder weegt dan een stuk staal is een _____.

7. De heiligen der laatste dagen is geboden gehoorzaam te zijn aan de _____ waarin zij wonen.

8. De _____ is een zegening voor iedereen die niet luistert naar de wetten van onze Hemelse Vader.

9. In het _____ staat dat we niet mogen jokken.

a. wet van de zwaartekracht

b. geen andere goden

c. woord van wijsheid

d. wetten van het land

e. gave van bekering

f. tien geboden

g. 'Gij zult niet doodslaan'

h. negende gebod

i. natuurwet

Antwoorden: 1. c 2. g 3. f 4. a.
5. b 6. i 7. d 8. e 9. h j

DE BLOEMENJONGEN VAN MANILA

Meestal vond Manuel het wel fijn op de markt in Manila. Hij vond het fijn de vrolijke geluiden te horen op de markt. Hij vond het fijn de felle zon te zien schijnen op de bloemenmanden, de schelpensieraden en het strand van de baai van Manila. Maar vandaag vond hij het niet fijn.

‘Onze buurvrouw, *Aling*, [mevrouw] *Sion*, is ziek en ik moet haar verzorgen’, had zijn oma gezegd. ‘Omdat we geld nodig hebben om te eten, moeten de bloemen toch verkocht worden. Ik heb alleen jou maar, Manuel, om ze naar de markt te brengen.’

Manuel was al vroeg op weg gegaan, zo vroeg zelfs dat de zon nog niet eens boven de bergtoppen te zien was.

Hij liep langs het meertje dat half verborgen lag tussen de dichte bossen. Toen hij de stoffige weg naar Manila had bereikt, voegde hij zich bij de vele mensen die allemaal enorme bloemenmanden droegen.

Manuel mopperde onder het lopen een beetje in zichzelf. ‘Ik hoop dat José me niet ziet.’ José was een jongen uit het dorp waar Manuel woonde. José was een treiteraar die Manuel de laatste tijd steeds plaagde. Manuel schudde zijn hoofd alsof hij de gedachte uit zijn hoofd wilde zetten en liep naar de plaats waar zijn oma altijd stond, vlak naast *Aling Finay*.

Aling Finay keek hem nieuwsgierig aan. ‘Verkoop jij vandaag de bloemen?’, vroeg ze.

Beleefd legde hij uit: ‘Oma kon niet komen.’

‘Je moet je bloemen mooi schikken’, zei *Aling Finay*.

‘Net als oma het zou doen’, antwoordde Manuel bevestigend.

Hij schikte eerst de roze en de gele asters, daarna de prachtige rode rozen en de grote witte lelies. Toen deed hij een stap achteruit om zijn werk te bewonderen. Het zag er niet zo goed uit als hij had gehoopt, maar hij wist niet hoe hij het moest verbeteren. *Aling Finay* zou hem vast wel hebben geholpen als ze niet al druk bezig was geweest met haar klanten. Manuel kon nu alleen nog maar wachten en hopen dat iemand bloemen van hem zou kopen.

Toen de eerste zonnestralen over de daken heen te zien waren, hoorde Manuel het geklepper van paardehoeven op de keien. De mannen en de jongens kwamen eraan met hun kokosnoten, bananen en brandhout. José zal er waarschijnlijk bij zijn! Manuel kroop in een hoekje en wenste dat hij zich kon verstoppen en het verkopen van de bloemen verder kon vergeten.

Plotseling riep *Aling Finay* uit: ‘Kijkt! Daar komt José. Hij is er op uit om weer eens iemand te grazen te nemen.’

Manuels hart leek zich wel om te draaien. Hij kon uit de grijns op José’s gezicht aflezen dat hij hem al gezien had. Manuel krabbelde overeind. Alleen de gedachte aan de teleurstelling van zijn oma als hij met lege handen thuiskwam weerhield hem ervan weg te rennen.

José kwam voor hem staan. ‘Hél’, riep hij spot-

tend, terwijl hij een handjevol asters pakte, ze aan stukken trok en op de grond gooide. 'Kijk nou eens - Manuel verkoopt onkruid!'

Toen Manuel eraan dacht hoe hard oma werkte om mooie, sterke bloemen te kweken, werd hij boos. Hij vergat dat hij bang was, stapte op José af en riep: 'Hou opl'

'Uit de weg,' beval José en gaf hem een flinke zet.

Manuel viel languit op de keien. Hij hoorde de spotlach van José toen de treiteraar verder liep over de markt. Manuel kwam overeind en wreef over zijn blauwe plekken.

'José is een gemenerik', mompelde *Aling Finay* met fonkelende, donkere ogen. 'Maar je hebt geluk gehad. Het had erger kunnen zijn.'

Manuel keek verdrietig naar zijn gescheurde hemd. 'Dat is waar. Ik hoop maar dat hij niet terugkomt.'

De dag ging voorbij en de schaduwen werden lang. Uiteindelijk trok de zon haar stralen terug achter de verre horizon. Manuel was blij. Hij had alle bloemen verkocht en er rinkelde heel wat muntgeld in zijn zakken.

Oma zal wel blij zijn, dacht hij. Maar ik moet me haasten om voor donker thuis te komen. Plotseling rilde Manuel. Stel je voor dat José me ergens onderweg staat op te wachten!

Maar ondanks zijn nare voorgevoelens, ging Manuel over de stoffige weg in de richting van zijn dorp. De bries, die hij onder het voortsjokken door zijn gescheurde hemd heen voelde, was lekker koel na de hitte van de dag.

Manuel liep voorbij het meertje tussen de bomen toen een schreeuw hem plotseling tot stilstand bracht. Hij luisterde. 'Misschien was het de wind,' zei hij uiteindelijk, 'of een late zangvogel.'

Maar toen hoorde hij het geluid weer.

'Help!'

Snel rende Manuel tussen de laaghangende takken door om te gaan kijken. Toen hij vlak bij het meertje was, kon hij iemand in het water zien liggen die zich al spartelend vast hield aan een boomstam.

'José!' hijgde Manuel.

Hij aarzelde even. Maar wat José ook had gedaan, Manuel wist dat hij moest proberen hem te redden.

Hij trok zijn hemd en broek uit en riep: 'Hou je vast, ik kom eraan.'

Het was niet makkelijk voor Manuel om de grote jongen te helpen. José was niet alleen sterk, maar hij vocht nu in paniek. Eens trok hij Manuel bijna onder water.

Manuel moest al zijn kracht gebruiken, maar langzaam maar zeker trok hij José op het droge. Toen dat eindelijk gelukt was, zakten José en hij in elkaar. Ze waren volkomen afgemat en rilden van de kou.

Toen José weer op adem gekomen was, mompelt hij: 'Bedankt, Manuel.'

'Waarom was je aan het zwemmen, José?', vroeg Manuel. 'Het is tenslotte al bijna donker.'

José streek met zijn hand door zijn natte haar. 'Ik was moe. Ik wilde alleen maar even pootjebaden, maar ik stapte in een diep gat.' Toen voegde hij er

beschaamd aan toe: 'Ik kan niet zwemmen. Ik heb geluk gehad dat jij het wel kunt.'

'En dat ik net op tijd langs kwam,' zei Manuel.

José keek naar de grond. 'Ik heb veel slechte dingen gedaan. Veel mensen zouden me hebben laten verdrinken.'

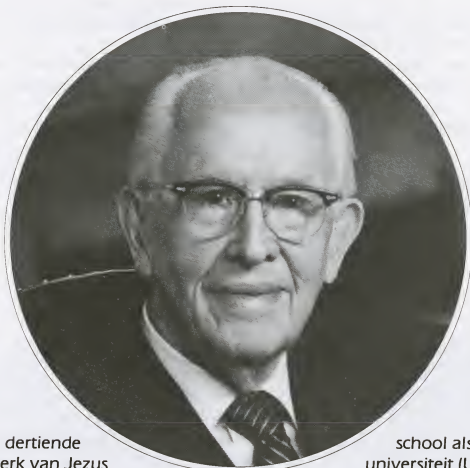
'Als ik dat gedaan had, dan had ik ook iets slechts gedaan,' antwoordde Manuel.

'Ik schaam me ervoor dat ik zo gemeen ben geweest. Het spijt me dat ik je op de grond heb gegooid,' ging José verder. 'Je bent moedig. Ik wil graag je vriend worden.'

Manuel glimlachte en begon zijn kleren aan te trekken. 'Kom dan maar mee, vriend,' zei hij, 'we zijn niet ver meer van huis. Laten we samen verder lopen.' □

PRESIDENT EZRA TAFT BENSON

Joanne F. Christensen

Ezra Taft Benson, de dertiende president van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen, werd negentig

jaar geleden geboren in Whitney (Idaho). Als jongen leerde hij pianospelen, zong hij solo op school en in de gemeenschap – maar

hij zegt dat hij 'het meest van zijn trombone hield!'

De jonge Ezra hield van paarden. Hij reed elke dag bijna vijf kilometer naar zijn school. Er waren nog meer dingen die hij graag deed: zwemmen, kamperen met zijn ouders en broers en zusters, honkbal en basketbal. Hij was een van de beste spelers van zowel het basketbalteam van zijn

school als van de universiteit (Utah State University). Toen president Benson dertien jaar was, ontving zijn vader een zendingsoeproe. In de twee jaar dat zijn vader weg was, leidde Ezra, die bekend stond als 'T', de boerderij. Hij was

het oudste kind, en toen zijn vader op zending werd geroepen had hij zes broers en zussen. Vier maanden later werd er nog een kindje geboren. Uiteindelijk zouden er elf kinderen in het

gezin Benson zijn. Hij hield van het boerenbedrijf. Hij hielp de andere boeren zoveel mogelijk. Toen Dwight D. Eisenhower gekozen werd als president van de Verenigde Staten, vroeg hij Ezra Taft Benson of hij minister van landbouw wilde worden. President Benson was acht jaar werkzaam in deze belangrijke regeringsfunctie.

Tijdens een bezoek aan de Rusland als minister van landbouw werd het president Benson toegestaan een van de weinige kerken te bezoeken waar christenen mochten samenkomen. Hij vroeg of hij mocht spreken. Toen hij zijn getuigenis gaf van Jezus Christus, werd dit vertaald in het Russisch. De aanwezigen wer-

den getroffen door de Geest en begonnen te huilen.

Toen hij opgroeide, kon president Benson bijna niet wachten om op zending te gaan. Toen was het eindelijk zover: hij ging op zending naar Engeland; later zou hij de president van het toenmalige zendingsgebied Europa worden. Kort na zijn eerste zending ontmoette hij Flora Amussen, met wie hij trouwde. Zij hebben zes kinderen, vierendertig kleinkinderen en bijna veertig achterkleinkinderen.

Ezra Taft Benson is altijd actief geweest in de scouting. Onlangs werd hem de hoogste onderscheiding van de Boy Scouts of America uitgereikt.

Nadat hij twee keer werkzaam was geweest als ringpresident, werd hij in 1943 door president Heber J. Grant in het Quorum der Twaalf geroepen. In 1985 werd Ezra Taft Benson president van de kerk. Hij spoort iedereen aan het Boek van Mormon te lezen en te bestuderen.

Kijk nu eens hoeveel vragen je over het leven van president Benson kunt beantwoorden. (Alle antwoorden staan in het artikel.)

1. Hij werd geboren in _____ (Idaho).
2. Hij was werkzaam als minister van _____ voor de Verenigde Staten.
3. Hij is de _____ president van de kerk.
4. De voornaam van zijn vrouw is _____.
5. Hij spoort iedereen aan het Boek van _____ te bestuderen.
6. Hij en zijn vrouw hebben _____ kinderen.
7. Als jongeman vervulde hij een zending in _____.
8. Toen hij minister van Landbouw was, heeft hij zijn getuigenis gegeven in een kerk in _____.
9. Hij speelde _____ op school en op de universiteit.
10. Hij heeft de drie hoogste onderscheidingen van de _____ of America.
11. President Heber J. _____ heeft hem als lid van het Quorum der Twaalf geroepen.
12. Als jongeman hield hij ervan om op zijn _____ te spelen (muziekinstrument).
13. Hij reed op zijn _____ naar school.
14. Als man werd hij geroepen om het Zendingsgebied _____ te presidenen.
15. Hij was de oudste van _____ kinderen.

VEEL PLEZIER!

VREDE IN AMERIKA

Nadat Jezus uit Amerika was weggegaan, bekeerden de kerkleiders alle mensen tot de kerk van Christus. Twee eeuwen lang leefden zij in vrede (zie 4 Nephi).

Trek een rondje om de woorden die te maken hebben met vrede en geluk.

Genezen	Kerk van Christus	Oorlog
Schreeuwen	Gebed	Rechtschapenheid
Liegen	Vasten	Vreugde
Vechten	Zegeningen	Boosheid
Zwaarden	Delen	Hoogmoed

TEKENEN

Teken iets op een blaadje dat jou een vredig pijn gevoel geeft. Dat kan een regenboog zijn of een bloem, een boom, een huisdier, een vriend, een kerkgebouw, de Schriften of iets anders.

Robert A. McKay

HET BOEK 4 NEPHI

Kijk eens welke woordjes uit de rijtjes hieronder ingevuld kunnen worden op de lijntjes (zie 4 Nephi).

1. Alle _____ en _____ werden lid van de kerk.
2. De mensen werkten hard en bouwden vele nieuwe _____.
3. Er waren geen _____ onder de mensen.
4. De kerkleiders _____ de zieken en wekten de _____ op.
5. Er gingen vele jaren voorbij en de mensen waren _____.
6. De mensen _____ en hadden veel kinderen.
7. Toen de mensen rijk werden, _____ zij niet meer.
8. _____ schreef op de gouden platen en verborg ze.
9. Driehonderd jaar nadat Jezus in Amerika was geweest, werden veel mensen weer _____.
10. De mensen waren gelukkig toen zij Gods _____ gehoorzaamden.

Armen	Steden	Slecht
Trouwden	Deelden	Ammaron
Doden	Geboden	Genazen
Nephieten	Lamanieten	Gelukkig

Profiel

Ivo Mariën: De tweede mijl gaan voor het evangelie

Merry Jongkees

Van Mechelen in België via Luxemburg, Frankrijk en Spanje naar Lissabon in Portugal reizen is met de moderne vervoersmiddelen niet echt een uitdaging meer. Anders wordt het als het grootste deel van die afstand moet worden afgelegd per ... fiets! Een dergelijke onderneming vereist lichamelijke en geestelijke veerkracht, doorzettingsvermogen en niet in de laatste plaats durf. Ivo Mariën (29) was ervan overtuigd dat hij met de hulp van de Heer deze tocht kon volbrengen. Het feit dat hij nu met een Portugese vrouw getrouwd is, mag een bewijs zijn dat hij zijn reisdoel bereikt heeft; hij bezit dan ook de hierboven genoemde eigenschappen, en dat maakt hem nu een waardevol en enthousiast lid van de kerk in België.

Zending of emigratie

'Ik vertelde iedereen dat ik de talen van die landen wilde bestuderen,' zegt hij lachend, 'en dat was ook wel zo, maar eigenlijk ging ik voornamelijk om een vrouw te vinden.' Ivo Alois Anna Mariën werd op 8 augustus 1959 geboren in Lier, bij Mechelen. Toen hij

zeventien was, klopten de zendelingen bij hem aan. 'Ik wist direct dat wat de zendingen mij vertelden waar was', zegt hij. 'Hun les was een combinatie van logica en geestelijkheid die voor mij meteen alle twijfel uitsloot.' Een maand later werd hij gedoopt.

In die periode bereidde hij zich voor om naar Nieuw-Zeeland te emigreren, een lang gekoesterde wens. 'Het idee van een zending leefde toen nog helemaal niet voor me, ik dacht dat het iets vrijblijvends was. Pas een jaar na mijn doop begon het tot mij door te dringen dat de Heer alle jongemannen op zending heeft geroepen. Maar toen waren mijn voorbereiding voor emigratie al helemaal rond: ik had officieel toestemming, ik had daar werk, ik kon zo vertrekken. Maar ik kon moeilijk na een jaar bij mijn nieuwe werkgever zeggen: ik ga twee jaar weg. Dus moest ik kiezen: of op zending, of emigreren. Een heel pijnlijke keuze, zo'n kans om te emigreren zou ik nooit meer krijgen (en heb ik inderdaad ook nooit meer gehad). Nu ben ik heel dankbaar dat ik voor een zending heb gekozen, maar ik kan me de innerlijke strijd bij die beslissing nog heel levendig herinneren.'

Zending of leger

In april 1979 vertrok Ivo naar het Zendingengebied Bristol Engeland, maar Ivo's zending was bijna abrupt afgebroken door een oproep van de Belgische krijgsmacht. In sommige landen kunnen jongemannen uitstel van dienstplicht krijgen, maar de Belgische overheid wilde daar niet aan en eiste dat Ivo zich voor de dienst meldde. 'Het zag er echt somber uit. Ik heb nog zo'n stapel [ongeveer anderhalve centimeter] correspondentie liggen tussen de ambassade, het leger en het zendingkantoor. Toen het er naar uitzag dat ik niet mocht blijven, besloten we te vasten en bidden voor uitstel, en die kwam ook uiteindelijk: ik mocht mijn zending afmaken, maar ik moest mij twee dagen na terugkomst melden. De Heer heeft toen werkelijk zijn invloed uitgeoefend om mij op zending te houden, en we beschouwden deze beslissing ook als een wonder. Toen ik weer thuis was heb ik me meteen gemeld, maar toen werd ik om gezondheidsredenen afgekeurd. Het kan gek lopen ...' Na zijn terugkomst in april 1981 vatte Ivo het plan op om naar Zuid-Europa te fietsen. Pas twee jaar later

kwam het ervan: begin 1983 stapte hij op de pedalen richting Luxemburg. 'De gemeente van de kerk in Luxemburg was twaalf jaar eerder gesloten. Maar de Heer werkt wonderbaarlijk, want wie zag ik toen ik de stad Luxemburg binnenreed: twee zendelingen van onze kerk. Hun zendingspresident had opdracht gegeven weer met zendingswerk in Luxemburg te beginnen, en zij waren net die dag aangekomen.' De daaropvolgende ontwikkelingen waren al even wonderbaarlijk: 'Diezelfde maand vestigden zich actieve leden uit Engeland en uit Duitsland in de stad, en een door Franse leden geëncificeerd Luxemburgs echtpaar. Met zes leden konden we zelf diensten gaan houden. Ik heb daar drie maanden met de zendelingen gewerkt en toen ik naar Frankrijk vertrok, waren er twaalf leden. Nu zijn het er ruim vijftig. Ik vind het een voorrecht dat ik iets mocht bijdragen aan de wederopbouw van de kerk in Luxemburg.'

Nieuwe horizons

Toen Ivo in Parijs aankwam, verwachtte hij daar enige tijd te blijven, maar na een paar weken hield hij het er voor gezien en fietste zuidwaarts. 'In Pau in Zuid-Frankrijk beviel het me goed, ik had het zelfs bijna voor elkaar om een zaak te openen die uit België geïmporteerde producten verkocht. Helaas kreeg ik geen vergunning.

'Mijn tijd in Pau was er een van scherpe tegenstellingen. Aan de ene kant had ik er geestelijke ervaringen, aan de andere kant kreeg ik er ook flinke tegenslagen te verwerken. Geestelijke ervaringen had ik bijvoorbeeld als ik een paar dagen alleen de Pyreneeën introk voor meditatie en gebed; in de bergen voelde ik sterk de aanwezigheid van God. Tegenslag ondervond ik toen ik dus geen vergunning kreeg, een deel van mijn bagage verloor, mijn geld gestolen werd en ik ook nog eens hevige ziek werd, dit alles kort op elkaar. Toen ik weer beter was, vond ik dat het, na elf maanden Frankrijk, tijd was voor nieuwe horizons, en ik trok de Pyreneeën over naar Spanje.' Ivo bracht tien maanden door in Cordoba; ook daar werd hij gastvrij onthaald door plaatselijke leden, maakte hij vele vrienden en droeg bij aan de opbouw van de kerk door met de zendelingen samen te werken. Eind 1984 hervatte hij de reis naar zijn uiteindelijke bestemming: Portugal. In iets minder dan twee jaar had hij twee vreemde talen geleerd en ruim 1800 kilometer afgelegd. Daar zouden nog één taal en ruim 400 kilometer bijkomen. In de Wijk Lissabon 3 ontmoette hij zijn huidige vrouw: Maria Helena Rodrigues Alves, geboren op 1 november 1960 in het plaatsje Lagares in Midden-Portugal. Door een lid kwam zij in Lissabon in aanraking met de kerk en liet zich dopen. Zij wilde

graag op zending gaan en had haar papieren al ingestuurd toen zij Ivo leerde kennen, die haar ten huwelijk vroeg. 'Toen moest ik een moeilijke beslissing nemen', vertelt Maria Helena. 'Ik hield heel veel van Ivo en wilde graag met hem trouwen, maar mijn zending

Mechelen, waar hij een baan als veiligheidsfunctienaris vond en waar het gezin in mei 1986 verrijkt werd met een dochtertje, Tatiana. In 1986 werd hij geroepen als jonge-mannen-president van de Gemeente Mechelen, in 1987 kwam daar de roeping van raadge-

geen dopelingen had gehad. Hoe verklaart hij dat zelf? 'We doen niets anders dan de middelen gebruiken die de kerk ons geeft. Soms verdoen we onze tijd met praten over wat we moeten doen, terwijl het gereedschap voor onze neus ligt! Naast het Boek van Mor-

De familie Mariën

dan? Ik heb er met de ringpresident over gesproken, hij zei me dat ik me geen zorgen hoefde te maken en gerust mijn aanvraag voor een zending kon intrekken. Op het hoofdkantoor in Amerika zeiden ze hetzelfde.' Ivo en Maria Helena trouwden op 10 mei 1985, waarna hun huwelijk in de Zwitserse tempel werd verzegeld.

Geen vragen stellen

In augustus 1985 keerde Ivo met zijn vrouw terug naar

ver in het gemeentepresidium bij, en eind vorig jaar werd hij ook nog eens geroepen als zendingsleider en districtszendeling. Een zware last? 'Ach,' zegt hij, 'ik ben iemand die blindelings beslist en verder geen vragen stelt als de Heer mij roept. Als Hij me roept, zal Hij me ook helpen. En dat heeft Hij ook gedaan.' In het halfjaar dat Ivo als zendingsleider werkt, zijn er in de Gemeente Mechelen acht mensen gedoopt. Niet slecht, gezien het feit dat Mechelen acht jaar lang

mon, dat onze basis is, gebruiken wij drie hulpmiddelen: de brochure 'Ter Kennismaking', cassettebandjes van de radiouitzendingen van de kerk, en de video's van de kerk. Ons is gebleken dat de mensen veel meer openstaan voor het Boek van Mormon als zij de brochure hebben gelezen. Hoe vaak gebeurt het niet dat de mensen het Boek van Mormon afwijzen, gewoon omdat ze niet geïnteresseerd zijn? En dat is verschrikkelijk jammer, want het Boek van Mormon is het beste

boek ter wereld! Ook de opnamen van de radio-programma's spreken de mensen erg aan. Je kunt een onderwerp kiezen die inspeelt op de behoeften van de mensen, en vaak worden ze erdoor geraakt. Een mevrouw wilde de zendelingenlessen afbreken, maar na het horen van een radio-toespraak besloot ze zich op haar doop voor te bereiden.

Stem laten horen

Ivo heeft nog een prijzenswaardig initiatief genomen. Na het verschijnen van de brochure 'Uitspraken van leiders van De Kerk van

Jesus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen over pornografie' heeft hij een brief opgesteld aan de eigenaars van videotheken in Mechelen. In deze brief, die ondertekend is door het presidium van de Gemeente Mechelen, wees hij de eigenaren op de gevaren van zedeloosheid voor de samenleving en verzocht hij hun al het pornografisch materiaal uit hun zaak te verwijderen. Ivo heeft in alle videotheken en ook in alle boekwinkels een brief en een brochure gepresenteerd en zijn verzoek persoonlijk toegelicht. 'Overal was de eerste reac-

tie verbazing. Men kon niet geloven dat er in deze tijd nog mensen waren die zich daar druk om maakten. Dat is het probleem, de mensen zijn pornografie als normaal en aanvaardbaar gaan beschouwen. Ik heb nergens negatieve reacties gehad, ik denk ook omdat ik het verzoek als een uitdaging bracht, niet als een actie. 'Ik heb niet de indruk dat men massaal op onze uitnodiging is ingegaan. De volgende keer zullen we ook de media inschakelen om aandacht te besteden aan ons streven. Het mag niet bij dit ene initiatief blijven, we moeten allemaal

voortdurend onze stem laten horen en duidelijk maken dat we niet gediend zijn van pornografie in onze leefomgeving.' Samen met Maria Helena probeert Ivo Mariëna zijn landgenoten te laten zien dat zij met het evangelie werkelijk gelukkig kunnen worden. En meer dan dat: 'Het evangelie is volmaakt, en als je iets navolgt wat volmaakt is, word je zelf ook volmaakt.'

Merryn Jongkees is lid van de Wijk Utrecht en medewerker van het Kerkelijk vertaalbureau in Nieuwegein (Ned.). ■

Mededelingen en beleid

Jeugdwerk

Het algemeen jeugdwerkpresidium komt met een jaarlijkse stimulans voor leidsters en leerkrachten. Deze kan een inspiratie voor hen zijn om hun getuigenis te vergroten, de kinderen doeltreffender te onderwijzen en de Heer beter te dienen. De stimulans moet gedurende het jaar in elke leidstersvergadering centraal staan. Daar wordt een toespraak over de stimulans gehouden. Men doet er goed aan dagelijks in de Schriften te lezen, en wel in dat standaardwerk dat de kerk jaarlijks voor alle leden aanwijst. De teksten die op de leidstersvergaderingen gebruikt worden, moeten in het leesschema staan dat de kerk voor dat jaar heeft

uitgegeven. - *Handboek jeugdwerk*, blz. 1.

Zustershulpvereniging

Het leerplan van de ZHV helpt de vrouwen van de kerk hun kennis van de beginselen van het evangelie te vergroten en hun getuigenis te versterken. De *Gids bij de individuele studie*: ZHV is geschreven als hulp bij de Schriften om de zusters te helpen het evangelie beter te begrijpen en in hun leven toe te passen. De zusters moeten de les vooraf bestuderen om de beginselen te kunnen bespreken. - *Handboek zustershulpvereniging*, blz. 7.

Muziek

Zij die de muziek voor de kerkelijke bijeenkomsten bepalen, dienen zich ervan

te overtuigen dat zowel de muziek als de tekst een heilig karakter heeft, van een hoge kwaliteit getuigt, in harmonie is met de geest van aanbidding en gepast is voor de gelegenheid. De tekst moet leerstellig correct zijn. Vragen over de gepastheid van muziek worden door de plaatselijke priesterschapsleiders behandeld. Orgel en piano zijn de aanvaarde instrumenten in de avondmaalsdienst. Er kunnen echter ook andere instrumenten gebruikt worden, zoals viool, cello en harp. Koper- en slagwerk zijn niet toegestaan. - *Gids voor priesterschapsleiders: Kerkmuziek*, blz. 1.

Jonge vrouwen

De JV-presidente van de wijk is verantwoordelijk

voor de uitvoering van het JV-programma. Zij wordt daarin bijgestaan door twee raadgeefsters (...). Ieder lid van het presidium stelt belang in de midweekse activiteiten voor de leeftijdsgroep waaraan ze is toegewezen en werkt tijdens die activiteit aan een innige band met ieder meisje. (...) Het presidium vergadert maandelijks met het lid van de bisschop aan wie de jonge vrouwen is toegewezen voor advies en leiding, evaluatie van het programma, en aanbevelingen die verband houden met hun roeping. (...) Het presidium neemt geregeld de activiteiten van de jonge vrouwen door met betrekking tot de zending van de kerk. - *Handboek jonge vrouwen*, blz. 17-18.

De zendelingenpagina's

In deze zendelingenpagina's een verslag van Erwin Decker uit de Wijk Haarlem, die een zending vervult in het Zendingengebied Londen-Zuid Engeland, en van Hans Donker uit de Wijk Rotterdam-Noord, die werkzaam is in het Zendingengebied Londen Engeland.

Erwin Decker

Ik vind het fijn om wat in *De Ster* te kunnen schrijven.

Op dit ogenblik zit ik in de woonkamer van een groot, typisch Engels huis in Tunbridge Wells te Kent, 'de tuin van Engeland'. Het is geweldig om het werk van mijn Hemelse Vader te kunnen doen. Ik ben sinds januari 1988 in het Zendingengebied Londen-Zuid Engeland en elke dag groei ik een stukje geestelijk.

Ik herinner me nog als de dag van gisteren dat ik afscheid nam van mijn familie en vrienden op vliegveld Zestienhoven bij Rotterdam. Dat was wel even moeilijk, maar de tijd is echt voorbij gevlogen. En de ervaringen die ik sindsdien heb gehad zou ik voor geen goud willen missen.

Ik zou u graag willen laten delen in een paar van die ervaringen.

Toen ik in het opleidingsinstituut voor zendelingen in Londen was, had ik een bijzonder gestrijke ervaring. Het was op de laatste avond van de drie weken dat we daar waren dat er een getuigenisvergadering werd gehouden. Er wordt dan van een ieder verwacht

opleidingsinstituut ging ik als een 'echte zending' de wereld in.

Dan kom je in je eerste gebied aan, met je eerste collega, je eerste kamer (wat soms een ramp is) en de eerste ervaringen met de Engelse leden (die heel aardig zijn).

Ouderling Decker (links) met collega en bekeerlinge.

dat hij zijn getuigenis geeft. Ik voelde de Heilige Geest daar zoals ik hem nog nooit had gevoeld! Ik kwam daar te weten dat een getuigenis van een zending heel groot is! Aan het einde van de vergadering gaf president Smith ons een zegen, waarin hij zei dat we liefde moesten tonen voor alle mensen om ons heen. Op dat moment realiseerde ik me wat een invloed deze liefde kan hebben op de mensen om ons heen.

Na de ervaringen in het

In dit gebied had ik een fijne ervaring. Op zekere dag wisten we niet goed waar we naar toe moesten gaan. We voelden dat we moesten bidden om de leiding van de Heilige Geest! Direct na het gebed werden we naar twee mensen geleid die ontvankelijk waren voor onze boodschap en die werden gedoopt! De vreugde die je dan voelt is niet te beschrijven.

Ik hou van de IJzeren. Ze zijn voor mij de ijzeren roede van mijn leven

geworden, omdat de Heilige Geest mij heeft ingefluisterd dat ze waar zijn.

De Heilige Geest speelt een heel belangrijke rol in ons zendingswerk. In een ander gebied had ik een ervaring met een gezin dat toen we het onderwezen de Heilige Geest zo sterk voelde, dat het zei: 'Zo moet het in de hemel zijn.' En dat klinkt dan als muziek in de oren, want dan weet je dat zij ook de Geest voelen.

Ik hou van Engeland. Het is mooi en heuvelachtig. De mensen hier zijn heel aardig. De leden helpen ons veel met zendingswerk. Dat is een van de redenen dat wij succes hebben. Je voelt dat je er niet alleen voor staat. Wat ik echt heel goed vind, is dat de tempel van de Heer vlakbij is. En dat buiten wij graag uit: we nemen onze onderzoekers mee naar het bezoekerscentrum om ze van de geest van de tempel te laten proeven.

Ik geniet met volle teugen van mijn zending!

'O, wat zou ik graag even naar huis bellen!'

Hans Donker

Een jaar geleden kwam ik in het Zendingengebied Londen Engeland aan, met knikkende knieën en aardig zenuwachtig. Twee jaar van huis is toch wel heel lang. En al je geld dat je door de jaren heen gespaard hebt gaat er aan op. Waarom ga je dan op zending? vroeg ik me af toen ik in het vliegtuig zat. Er kwamen verschillende redenen bij mij op. De belangrijkste was dat ik mijn Hemelse Vader wilde dienen. Ook wilde ik andere mensen vertellen over dat belangrijke boek dat mij zoveel geluk heeft gebracht: het Boek van Mormon.

Na geland te zijn, gingen we naar het opleidingsinstituut voor zendelingen bij de Londen-tempel. Dat was een prachtige ervaring; ik had me nog nooit zo dicht bij m'n Hemelse

Ouderling Donker (links) in Basildon.

Vader gevoeld. Ik wilde heel graag het zendingenveld in om voor Hem te gaan werken.

Na drie weken gingen we naar Londen met het idee

dat elke Engelse heer een bolhoed en paraplu heeft en dat we allemaal Engelse mensen zouden gaan onderwijzen. Al spoedig bleek dat dit bezijden de realiteit was. In het hartje van Londen kwam ik in een arme buurt in aanraking met de nederigste mensen die ik ooit gezien heb. De meeste mensen kwamen uit Afrika en het was geweldig om hun geloof in God en Jezus Christus en hun geestelijke groei te ervaren.

Wat minder geweldig zijn hun eetgewoonten. Als hun vriend moest je altijd meeten. En dan brouwen ze een lekker maaltje, fu-fu noemen ze dat. Het is dikke aardappelpuree in soep met ... vissenkoppen, die je aan

liggen te kijken, een koeie-maag en soms een ossestaart. Je mag vrienden uiteraard niet teleurstellen, dus: Eet smakelijk!

Wij hebben daar twee gezinnen gedoopt. Wat een heerlijk werk om Gods kinderen te vinden.

Na drie maanden vertrok ik naar Basildon. Daar onderwezen en doopten we twee heel goede gezinnen.

Na twee maanden riep de Heer mij naar Colchester. Daar bleef ik maar liefst zeven maanden.

We waren ons op een

ochtend naar het voorbereiden op de dag en wisten niet goed in welke buurt we langs de deuren zouden gaan. We besloten het aan de Heer

te vragen en zowel mijn collega als ik kreeg dezelfde straat in gedachten. Dus gingen we daar heen. Elke deur werd voor ons neus dichtgeslagen. Tot we bijna aan het eind van de straat waren. Toen ging er een deur wagenwijd open en verscheen er een mevrouw in de deur die zei: 'Kom binnen, ik heb op jullie zitten wachten.' Door deze en soortgelijke ervaringen kan ik volmondig zeggen: 'Dit was het beste jaar van mijn leven en ik kijk uit naar het volgende jaar.'

Wat ben ik dankbaar dat ik op zending mag zijn!

In het zendingsveld

- Valentin Arts** - England Coventry Mission, 4 Copthall House, Station Square, Coventry, West Midland, Engeland CV1 2PP
- Pieter Paul van Beek** - England Leeds Mission, Technocentre, Station Road, Horsforth, Leeds, Yorkshire, Engeland LS18 5BJ
- Hellen Bouman** - Washington D.C. North Mission, 12520 Prosperity Drive, Silver Spring, Maryland 20904, U.S.A.
- Joep Boom** - England Leeds Mission, Technocentre, Station Road, Horsforth, Leeds, Yorkshire, Engeland LS18 5BJ
- Lex de Bruijn** - England Leeds Mission, Technocentre, Station Road, Horsforth, Leeds, Yorkshire, Engeland LS18 5BJ
- Erwin Decker** - England London South Mission, 484 London Road, Mitcham, Surrey, Engeland CR4 4ED
- Hans Donker** - England London Mission, 64-68 Exhibition Road, London, Engeland SW7 2PA
- Mauricio Fuenzalida** - Mission Belge de Bruxelles, Brand Whitlock Blv 87, 1040 Brussel, België
- Raymond Greef** - California Anaheim Mission, 760 North Euclid - suite 213, Anaheim, Californië 92801, USA
- Dorthe Iversholt** - England Coventry Mission, 4 Copthall House, Station Square, Coventry, West Midland, Engeland CV1 2PP
- Jim Jansen** - England London South Mission, 484 London Road, Mitcham, Surrey, Engeland CR4 4ED
- Hans Jobst** - Canada Toronto Mission, 338 Queen Street - suite 214, Brampton, Ontario L6V 1C5, Canada
- Jelmer de Jonge** - Mission Suisse de Genève, Chemin William-Barby 8, CH-1292 Chambesey (GE), Zwitserland
- Arno Karszen** - England London South Mission, 484 London Road, Mitcham, Surrey, Engeland CR4 4ED
- Ricardo Maxwell** - England London Mission, 64-68 Exhibition Road, London, Engeland SW7 2PA
- Philip Riem** - Zendingsgebied Amsterdam Nederland, Noordse Bosje 16, 1211 BG HILVERSUM, Nederland
- Marcus van Rooij** - England Leeds Mission, Technocentre, Station Road, Horsforth, Leeds, Yorkshire Engeland LS18 5BJ
- Marieke Schoute** - England London South Mission, 484 London Road, Mitcham, Surrey, Engeland CR4 4ED
- Joanna van Tellingen** - Zendingsgebied Amsterdam Nederland, Noordse Bosje 16, 1211 BG HILVERSUM, Nederland
- Anneke van Til** - Zendingsgebied Amsterdam Nederland, Noordse Bosje 16, 211 BG HILVERSUM, Nederland
- Serge Vandendriessche** - England Bristol Mission, Southfield House, 2 Southfield Road, Westbury on Trym, Bristol, Engeland BS9 3BH
- Katinka Varenkamp** - England Coventry Mission, 4 Copthall House, Stationsquare, Coventry, West Midland, Engeland CV1 2PP
- Jan Vlonk** - England Manchester Mission, Paul House, Stockport Road, Timperly, Altrincham, Cheshire, Engeland WA15 7UP
- Monique van der Vooren** - Zürich-Mission, Schweiz, Pilatusstrasse 11, CH 8032 Zürich, Zwitserland
- Lucas en Adele Vreeken** - p/a Waldstraße 42, 6365 Rosbach-Rodheim 3, West-Duitsland

(Indien er een adres ontbreekt cq. verkeerd vermeld staat, a.u.b. bericht aan het Kerkelijk vertaalbureau, postbus 224, 3430 AE Nieuwegein, Nederland.)

Nieuwgeroepen zendingen

John Muntinga uit de Wijk Utrecht is sinds 20 juli op zending in het Zendingsgebied Bristol Engeland.

Remy van der Put uit de Gemeente Gouda heeft zich op 3 augustus gemeld in het Zendingsgebied Parijs Frankrijk.

Marijke Rutten uit de Gemeente Leiden is op 31 augustus afgeleid naar het Zendingsgebied Londen Engeland.

DE DOCHTER VAN DE ALCOHOLISTE

Erma Braack

Het wonder begon toen ik met mijn man en mijn zoon verhuisde naar de buurt waar ik in mijn jeugd had gewoond. Jane*, geen lid van de kerk en al jaren alcoholiste, woonde er nog steeds, met haar man, dochtertje en moeder. Al jaren waren de burens Jane's probleem uit de weg gegaan

door alle contact met het gezin te vermijden. Hoewel ik me de verhalen over Jane's uitbarstingen en drankgebruik nog kon herinneren uit mijn schooltijd, kon ik me ook herinneren hoe toegewijd zij haar

werk als verpleegster deed. Ze leek het nooit te druk te hebben om 's nachts iemand te helpen die pijn leed. Ik concludeerde dat er iets goeds in haar moest schuilen. Na al die jaren zou ik alleen maar naar haar goede eigenschappen kijken en de geruchten negeren.

Op een dag vertelde Jane me over een plaats waar ze alcoholisten 'genazen'. Het was niet gemakkelijk, maar Jane was bereid om tot het uiterste te gaan. Ze ging liever dood dan op deze manier verder te leven.

Maar ik kwam er al gauw achter dat de geruchten niet alleen geruchten waren. Jane was *echt* verslaafd aan de alcohol. Als ze dronken was, wist je nooit wat er zou gebeuren. Maar als ze nuchter was, bleek ze een goede vrouw, een voorbeeldige moeder en een fijne vriendin te zijn. Niemand leek haar echter te kunnen helpen om van de drank af te komen. Ze dronk zichzelf letterlijk het graf in.

Haar gezin was wanhopig. Ze aanvaardden, gaven hun liefde, probeerden het te redden, en in hun gekwelde hart schreeuwden zij om hulp. Het enige dat ik Jane kon geven was mijn liefde en mijn vriendschap.

Omdat Jane's dochtertje, Mary, en mijn zoon ongeveer even oud waren, begonnen we haar te betrekken bij onze gezinsactiviteiten. We namen haar mee naar de kerk, naar picknicks en uitjes. Ze bleef bij ons als Jane dronken was en zichzelf niet in de hand had. Ik weet bijvoorbeeld nog dat ik Jane tegenkwam toen ze net de slijterij uitkwam met een papieren zak met flessen drank onder haar arm. Zodra ze mij zag, drukte ze Mary's hand in de mijne en vroeg me om Mary mee naar huis te nemen. Jane's moeder, haar man en ik zagen gelukkig kans om de daaropvolgende dagen Mary's leven zo normaal mogelijk te laten verlopen.

In de loop der jaren ontwikkelde er zich een sterke band tussen de twee gezinnen. Ik stond versteld hoe snel de kleine Mary het evangelie in zich opnam. Beetje bij beetje predikte zij het evangelie thuis; al op haar derde stond ze erop om te bidden voor het eten, en elke dag had haar voorbeeld een positieve invloed.

Jane's liefde voor Mary, haar verlangen om een goede moeder te zijn, en haar frustraties om haar drankprobleem overweldigden haar bijna. Wanhopig probeerde ze haar leven te veranderen. Op een dag vertelde ze me over een plaats waar ze alcoholisten 'genazen'. Het was niet gemakkelijk – de meesten bezweken onder de druk en vervielen weer tot wanhoop. Maar Jane was bereid om tot het uiterste te gaan. Ze ging liever dood dan op deze manier verder te leven.

De behandeling was duur, maar op de een of andere manier wist het gezin het geld bij elkaar te krijgen. Jane was maanden weg. Later vergeleek ze die periode met een ware hel, vol ellende en leed.

In die periode stuurde ik Jane brieven om haar een hart onder de riem te steken en haar te zeggen dat ik van haar hield. In een van die brieven wees ik haar op het gebed en de hulp die je daaruit kon putten. Ik heb nooit geweten hoeveel die brief haar geholpen heeft tot ze, jaren later, die brief uit haar portemonnee pakte – het papier was op vele plaatsen gescheurd door het vele lezen – en gedeelten ervan in haar getuigenis voorlas.

Jane heeft het gehaald. Ze is een van de weinigen die echt zijn genezen. De drank had haar gezondheid bijna helemaal ondermijnd, maar haar geest heeft overwonnen. Zij heeft haar strijd met succes gestreden. Maar daar is het niet bij gebleven.

Op een dag kwam Jane met mij en mijn man praten. Ze vertelde ons dat Mary, die nu bijna tien was, gedoopt wilde worden. De echte verrassing kwam toen Jane ons vertelde dat zij ook gedoopt wilde worden. Ze vroeg aan mijn man of hij die verordening voor hen beiden wilde verrichten.

Jane en Mary werden trouwe leden van de kerk. Kort daarna lieten ook Jane's man en moeder zich doppen. De jaren gingen voorbij. Op een dag kwam Mary met een jongeman langs. Ze hadden het over trouwen. Zes maanden later trouwden Mary en haar jongeman, en Jane's gezin werd in de tempel verzegeld. Het wonder was compleet. □

KINDEREN LEREN DE PROFEET TE VOLGEN

Om de een of andere reden brachten de woorden die Peter Nordhoff op de t.v. hoorde hem tot staan. De algemene conferentie werd uitgezonden en zijn vrouw, die onlangs door een vriendin geactiveerd was, keek ernaar.

Peter en Adrina waren in de kerk opgegroeid en in de tempel getrouwd, maar al tien jaar waren ze niet erg actief geweest. Eerst had zijn werk hem opgeëist en toen dat veranderde, gebruikten ze de zondag voor ontspanning.

Maar op die conferentiezondag veranderde hun leven. 'De woorden van een profeet beïnvloedden mij,' zegt Peter. 'De Geest sprak tot mij door de spreekbuis van God. Het was net alsof ik wedergeboren werd. Door naar de profeet te luisteren, kwam ik tot het besef dat ik moest gaan doen wat er van mij gevraagd werd als ik in de eeuwigheid mijn vrouw en dochter bij me wilde hebben.'

Later die dag gingen Peter en Adrina naar hun bisschop toe.

Adrina gimplacht bij de herinnering: 'We werden van minder-actief heel snel overactief'.

Bewijzen van Gods liefde

Wij kunnen net als de familie Nordhoff door de woorden van de profeten van de Heer gezegend worden – als we tenminste luisteren en hun raad opvolgen. Wij hebben het geluk dat de levende God zijn kerk hersteld heeft, met hedendaagse profeten en hedendaagse Schriften. (Zie Neal A. Maxwell, *Scriptions for the Modern World*, bezorgd door Paul R.

Cheesman en C. Wilfred Griggs, Provo: Religious Studies Center, 1984, blz. 1.) Tegenwoordig een profeet op aarde hebben is een bewijs dat God ons liefheeft en belangstelling voor ons heeft.

Wanneer wij over de profeet van de kerk spreken, bedoelen we de president van de kerk die president is van de hogepriesterschap. De leden van de kerk steunen hem als 'profeet, ziener en openbaarder'. Hij bezit de 'sleutels van het koninkrijk' (zie LV 81:2). De profeet en zijn raadgevers vormen het Eerste Presidium van de kerk. Wij steunen het Eerste Presidium en de Raad der Twaalf als profeten, zieners en openbaarders.

Ouderling Bruce R. McConkie gaf de volgende uitleg: 'Zij die geroepen zijn om quorums, wijken,

ringen en andere organisaties in de kerk te presideren, moeten een profeet zijn voor hen die zij presideren.' Hij wijst erop dat het Eerste Presidium alle presidiums in de kerk presideert en dat zij dat doen vanwege hun apostolisch gezag – zij bezisten 'zowel de volheid van het priesterschap als alle sleutels van God op aarde. De president van de kerk heeft die hoge, verheven functie omdat hij de senior apostel van God op aarde is (. . .) [hij] is de presiderende profeet op aarde en is als dusdanig degene door wie openbaring tot de wereld komt' (*A New Witness for the Articles of Faith*, Salt Lake City: Deseret Book Co., 1985, blz. 348-350).

Veel mensen leven in duisternis, onbekend met de wil van God. Zij geloven dat de hemelen gesloten zijn en dat de mens de moeilijkheden in de wereld alleen, zonder hulp, moet overwinnen. Maar als heiligen der laatste dagen zijn wij gezegend met de kennis dat de Heer ons door zijn profeet leiding geeft betreffende actuele zaken (zie Amos 3:7).

Ouders moeten hun kinderen deze waarheid leren.

Het bespreken van bijvoorbeeld de volgende vragen zou een goed begin zijn:

1. Hoeveel profeten kun je opnoemen?
2. Wie was de profeet die in onze tijd het evangelie herstelde? Hoe gebeurde dat?
3. Zijn er sinds Joseph Smith profeten op aarde geweest? Kun je ze opnoemen?
4. Hoe brengen de profeten Gods liefde voor ons over?

Leiding en raad

Kinderen moeten leren dat een profeet door God gekozen wordt en dat hij door het juiste priesterschap gezegd geroepen wordt. Nadat hij op deze manier geroepen is, heeft de profeet tot taak een bijzonder getuige van Jezus Christus te zijn en te getuigen van zijn goddelijke aard. Een profeet onderwijst het evangelie, interpreteert het woord van God en roept de onrechtvaardigen tot bekering. Hij ontvangt voor ons welzijn openbaringen en aanwijzingen van de Heer en hij kan in de toekomst kijken en toekomstige gebeurtenissen voorspellen om de wereld te waarschuwen.

'In deze tijd openbaart de Heer zijn wil aangaande hedendaagse aangelegenheden aan alle bewoners van de aarde en vooral aan de leden van de kerk door de profeet en het Eerste Presidium, die aan het hoofd van de kerk staan. Wat zij als presidium zeggen is wat de Heer zou zeggen als Hij zelf hier was (. .) en is *Schriftuur*' (Marion G. Romney, algemene conferentie, april 1945).

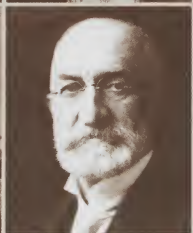
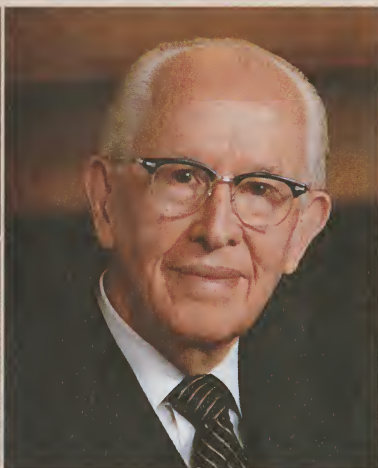
We hebben hedendaagse profeten die ons raad geven aangaande onze problemen omdat de wereld blijft veranderen en onze problemen variëren. Deze raad wordt ons tijdens zowel algemene conferenties als ringconferenties gegeven en in kerkpublicaties, zoals tijdschriften, lesboeken en anderszins schriftelijk en audiovisueel materiaal. Hierdoor kunnen we te weten komen wat de wil van de Heer is en zijn raad opvolgen: 'Bestudeer Mijn woord, dat onder de mensenkinderen is uitgegaan, en bestudeer eveneens Mijn woord, dat onder de mensenkinderen te voorschijn zal komen' (zie LV 11:21-22).

'Ik heb ervan genoten het woord van de profeet te bestuderen,' zegt Maxine Johnson, 'door in de tijdschriften van de kerk de conferentietoespraken te lezen. Die inspirerende woorden kan ik telkens weer lezen. Ze voeden niet alleen mijn ziel terwijl ik mijn dagelijks werk verricht, maar houden me ook op de hoogte van wat de Heer door de algemene autoriteiten tegen me wil zeggen.'

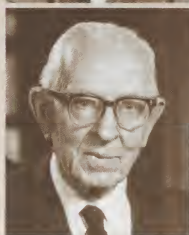
Wij moeten allen de toespraken van de algemene conferentie bestuderen om de recentste raad van de Heer te vernemen. Wijze ouders betrekken daar ook hun kinderen bij. Ouderling Thomas Fyans vertelde tijdens een algeme-

*De Heer openbaart zijn wil door de profeet.
 Wat de profeet zegt is wat de Heer zou zeggen als Hij zelf
 op aarde was – en het is Schriftuur.*

*Joseph Smith
 (linksboven), de eerste
 profeet in deze bedeling,
 werd door God geroepen
 – net als zijn opvolgers
 (van boven naar
 beneden): Brigham
 Young (president van de
 kerk van 1847-1877),
 John Taylor (1880-1887),
 Wilford Woodruff
 (1889-1898), Lorenzo
 Snow (1898-1901),
 Joseph F. Smith
 (1901-1918), Heber J.
 Grant (1918-1945),
 George Albert Smith
 (1945-1951), David O.
 McKay (1951-1970),
 Joseph Fielding Smith
 (1970-1972), Harold B.
 Lee (1972-1973), Spencer
 W. Kimball (1973-1985)
 en Ezra Taft Benson
 (1985 – heden).*

ne conferentie over een gezin dat 'na deze conferentie weer iets heel bijzonders gaat doen. Zodra het tijdschrift met de conferentie-toespraken in huis is, leest het hele gezin meteen alle toespraken, waarna de oudere kinderen verslag uitbrengen over een aantal van die toespraken.

'Het is dus geen wonder dat de vader van dat gezin zegt: "In ons gezin wordt de algemene conferentie beschouwd als een lijstje opdrachten van de Heer aan ons. De waarde ervan voor ons en onze kinderen is niet onder woorden te brengen." (. . .)

'Hoeveel waarde hebben voor ons de opdrachten die wij (. . .) tijdens de algemene conferentie krijgen? Hoeveel waarde hebben ze voor ons als ouders?' (Oktoberconferentie 1974.)

De Heer maakte al vroeg in deze bedeling duidelijk hoe belangrijk de raad van profeten is: 'Hetgeen Ik, de Here, heb gesproken, dat heb ik gesproken, en Ik verontschuldigd Mijzelf niet; en ofschoon de hemelen en de aarde zullen vergaan, zal Mijn woord niet vergaan, doch zal ten volle worden vervuld, hetzij gesproken door Mijn eigen stem, of door de stem mijner dienstknechten, dat is het zelfde' (LV 1:38).

Het is geruststellend te weten dat we tegenwoordig kunnen vertrouwen op één bron van waarheid, want in onze tijd zijn er mensen die zichzelf als deskundigen opwerpen en tegenstrijdige adviezen geven op elk denkbaar terrein. Als we de raad van onze hedendaagse profeten opvolgen, hoeven we niet in het duister te

tasten op zoek naar een oplossing voor onze problemen. In plaats daarvan krijgen we namelijk duidelijkheid en consequente leiding.

De gezinsavond biedt een goede gelegenheid om manieren te bespreken om de profeet te volgen. In een gesprek met de kinderen kunt u bijvoorbeeld de volgende vragen stellen:

1. Weten jullie nog hoe God Lehi de gevaren in Jeruzalem liet ontvluchten? Welke gevaren zouden wij, volgens de raad van God aan president Benson, tegenwoordig moeten ontvluchten?

2. Kun je openbaringen bedenken die profeten in onze tijd hebben gekregen?

3. Kun je manieren bedenken waarop wij als gezin beter de profet kunnen volgen?

4. Wat kan ons gezin doen om beter te letten op wat de profeet zegt?

Onze gebeden voor de profeet

De profeten hebben vaak hun dankbaarheid uitgesproken voor de steun die ze door de gebeden van de leden krijgen. Door die gebeden worden zij gesterkt – en wij ook.

Een zeker gezin ondervond dat ze meer zegeningen ontvingen naarmate ze ernaar streefden een getuigenis van de goddelijke roeping van de profeet te krijgen. Kort nadat ze hadden gehoord van het overlijden van president Joseph Fielding Smith, knielden ze neer om te bidden. De vader betuigde zijn dank voor het feit dat ze de ambtsperiode van die grote profeet hadden mogen mee-

maken. Daarna bedankte hij de Heer voor alle profeten die ooit geleefd hebben en vooral voor president Harold B. Lee [zijn opvolger]. Hij bad dat zijn kinderen de nieuwe profeet goed mochten leren kennen en zijn leringen bestuderen. 'Zegen deze fijne kinderen, Vader,' bad hij, 'zodat zij diegenen zullen volgen, die de profeet volgen en dat ze nooit iets zullen doen dat president Lee niet zou doen.' (Marion P. Sorensen, 'Teaching Children Through Prayer'.)

Een andere vader versterkte zijn gezinsleden door hen zijn getuigenis te geven dat hij bij de eerste toespraak die Ezra Taft Benson gaf als president van de kerk, de mantel van profeet op hem voelde vallen. 'In die eerste toespraak in de nieuwe functie van profeet, sprak president Benson over het "reiniging van de binnenste schotel", jezelf van binnen reinigen en alles met de juiste motivatie doen.' De vader legde uit aan zijn gezin dat hij tijdens de toespraak met een geest van liefde vervuld werd die zo overveldigend was dat hij zonder twijfel wist dat deze nieuwe president zei wat de Heer zou hebben gezegd, als Hij daar aanwezig was geweest.

De manier van bidden in ons gezin kan de kinderen veel aanmoediging geven om de profeet te volgen. Het kan goed zijn om voor het gebed de volgende vragen te stellen:

1. Wat hebben de profeet en de andere leiders aan onze gebeden?
2. Om wat voor hulp voor de profeet zullen we de Heer vragen?
3. Moeten we bidden dat we

meer geneigd zullen zijn de profeet te volgen?

Het voorbeeld van de profeet volgen

Eén van de belangrijkste manieren om de profeet te volgen, is zijn voorbeeld te volgen. 'Het getuigenis van Jezus is de geest der profetie' (zie Op. 19:10). Dat

De profeten hebben vaak hun waardering uitgesproken voor de steun die zij krijgen doordat de leden van de kerk voor hen bidden. Door die gebeden worden zij gesterkt – en wij ook.

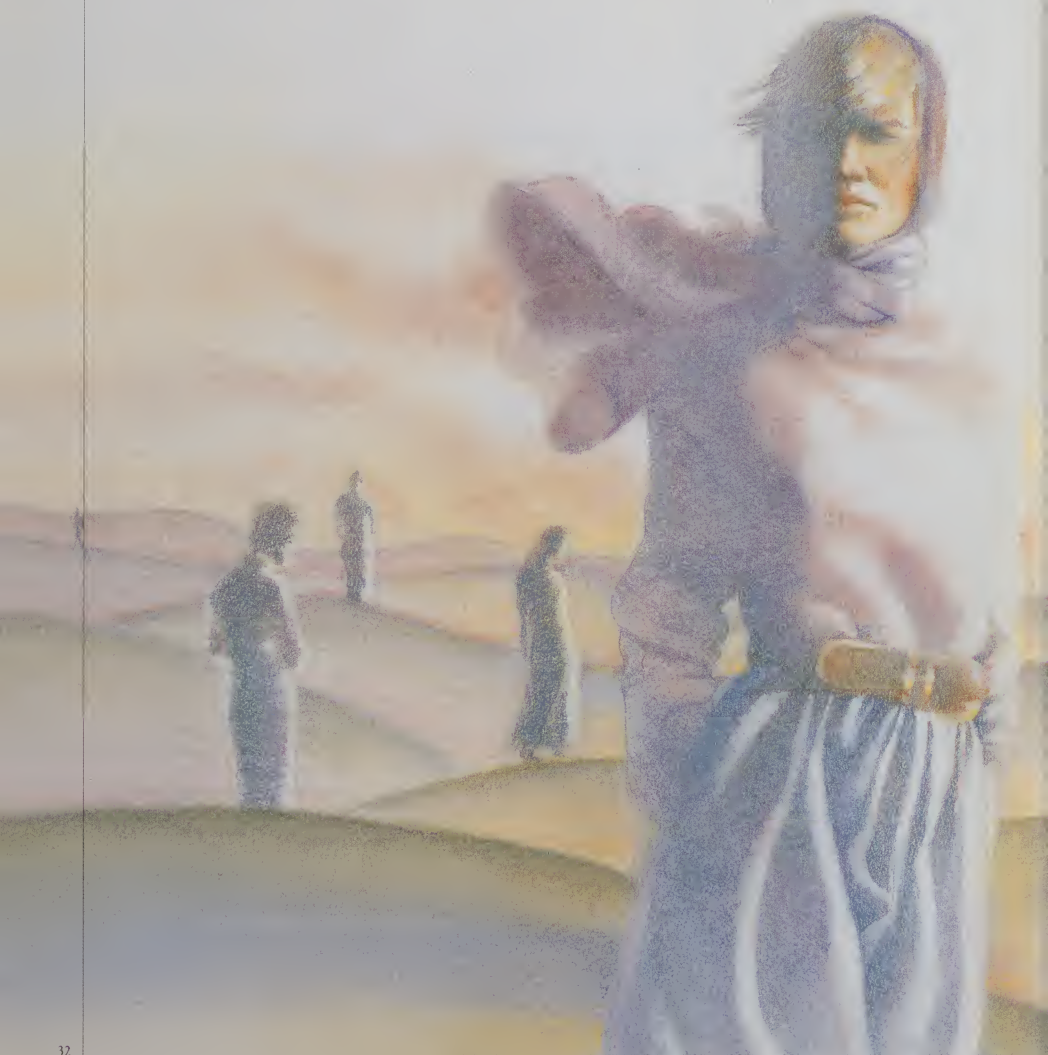
houdt in dat de leden van de kerk de geest van profetie verkrijgen naarmate zij een getuigenis verkrijgen. Daarom hebben ouders die zo leven dat zij dat waardig zijn, er recht op openbaring te ontvangen voor hun gezin, net zoals de president van de kerk er recht op heeft openbaring te ontvangen voor de hele kerk. In feite moet iedere heilige der laatste dagen streven naar geestelijke leiding. De woorden van Paulus bevatten een uitnodiging voor ons allen: 'Want gij kunt allen één voor één profeteren. (...) Zo dan, mijn broeders, streeft ernaar te profeteren' (zie 1 Kor. 14:31, 39; nieuwe vert. NBG).

Onze kinderen moeten zien hoe wij voor ons gezin naar de gave van profetie en openbaring streven. Zij moeten zien hoe wij leven naar de richtlijnen die de profeet van de Heer ons geeft. Zij moeten zien hoe wij hen in gerechtigheid, geduld en liefde leiden. Als wij dat doen, zullen zij zien dat wij de Heiland volgen, de Profeet van Israël. (Zie Deut. 18:15-19.)

Als heiligen der laatste dagen weten wij dat er maar één ware profeet op aarde is die als dienstknecht van de Heer namens Hem tot de hele wereld spreekt. Het is essentieel te leven naar de richtlijnen die onze profeet en andere kerkleiders ons geven. Alleen de profeten kunnen ons veilig door dit leven en terug naar de tegenwoordigheid van onze Hemelse Vader loodsen. □

Helene Ringger

ALLEEN MAAR NIET EENZAAM

E nige tijd geleden bezocht ik de haardvuur-avond van een ring. Het onderwerp was *alleen* maar niet *eenzaam* zijn. Tijdens de bijeenkomst en de discussie over dat onderwerp, beseften wij dat de meeste aanwezige zusters zich in het verleden niet slechts alleen, maar ook eenzaam hadden gevoeld. Of men nu getrouwd is, weduwe, ongehuwd of gescheiden, men kan zich toch eenzaam voelen, zelfs wanneer men familieleden of andere mensen, bijvoorbeeld op het werk, om zich heen heeft.

Het is zelfs zeer waarschijnlijk dat vrouwen in de kerk die getrouwd zijn met actieve priesterschapsdragers, niet slechts alleen gelaten worden, maar zich ook wel eens eenzaam voelen. Vooral wanneer ze jonger zijn, zijn ze vaak door kleine kinderen of andere omstandigheden aan huis gebonden. Daardoor kan alleen zijn tot eenzaamheid leiden, wat een gevaarlijke ziekte is die zo snel mogelijk genezen dient te worden.

Aan de andere kant heeft iedereen weleens tijd nodig om in stilte te kunnen doorbrengen, in overpeinzing – en alleen. Maar die tijden kiezen we vaak zelf. Jezus Christus en Joseph Smith zijn goede voorbeelden van mensen die het alleen zijn bewust zochten. Christus ging veertig dagen de woestijn in (zie Matt. 4:1-11). Joseph Smith ging het bos in (zie JS-G 14-17). Maar er waren in het leven van Jezus Christus en Joseph Smith ook momenten dat ze niet alleen waren, maar zich wel eenzaam voelden. Denk eens aan Christus Die aan het kruis hing (zie Marc. 15:22-34). En denk eens aan Joseph Smith die in de gevangenis van Liberty zat (zie LV 121:1-6).

Hoewel wij ons misschien nooit in zulke beangstigende omstandigheden zullen bevinden, kan eenzaamheid op ons dezelfde uitwerking hebben als op hen. Daarom moeten we ons nooit schamen of schuldig voelen over gevoelens van eenzaamheid; maar we moeten ze wel bestrijden. Er zijn twee manieren om dergelijke situaties onder ogen te zien – een negatieve en een positieve manier. De eerste bestaat uit zelfmedelijden, kritiek, boosheid, verwijten en ontevredenheid. Die manier verlost ons niet van onze eenzaamheid.

De tweede manier – de goede oplossing voor eenzaamheid – is meedoen aan zinvolle activiteiten in de kerk en de gemeenschap: anderen helpen die harder hulp nodig hebben dan wij.

Er is eens gezegd: 'Ik was verdrietig omdat ik geen schoenen had, tot ik iemand ontmoette die geen voeten had.' Wanneer wij ondanks onze eenzaamheid ons leven wijden aan zinvolle activiteiten, krijgen we innerlijke rust.

Ik wil u over een eigen ervaring vertellen. Als kind had ik een goede, vriendelijke, maar overbezette vader. Hij was erg actief in de kerk en in de politiek en was veel weg.

Ik had gewenst dat mij dit in mijn verdere leven niet meer zou gebeuren. Maar de man waarop ik verliefd werd, was niet alleen druk bezig in de kerk en de politiek, net als mijn vader, maar moest ook een lange diensttijd in het Zwitserse leger volbrengen.

*We moeten ons nooit schamen
of schuldig voelen over gevoelens
van eenzaamheid; maar we moeten
ze wel bestrijden.*

Echt, er waren momenten dat ik woedend was en de politiek, het leger en een heleboel kerkactiviteiten wel wilde afschaffen om meer tijd met mijn man te kunnen doorbrengen en om onze kinderen meer tijd met hun vader te geven. In de kerk hoorde je nooit een zuster klagen of over deze problemen spreken – we waren allemaal bang om een kritische indruk te maken.

Maar toen ik jaren geleden een toespraak hoorde van Lois Brown, de echtgenote van voormalig president bisschop Brown, veranderde mijn houding. Zij overtuigde mij dat ik in dit probleem niet alleen stond en dat ik best over alleen en eenzaam zijn mocht praten. Zuster Brown zei dat zij zelfs in latere jaren nog te kampen had met gevoelens van teleurstelling als een smakelijke maaltijd verpieterde tijdens het wachten op haar echtgenoot.

En toen voelde ik me plotseling niet schuldig meer. Ik schaamde me niet meer voor mijn gevoelens; ik durfde erover te praten – niet om kritiek te leveren, om zelfmedelijden te koesteren of boosheid te uiten, maar om een oplossing te vinden. Toen mijn man als ringpresident werd geroepen, vertelde ik president Monson over mijn gevoelens. Ik vertelde over mijn angst als mijn man lang na middernacht met de auto terugkwam van een kerkvergadering in een andere stad. President Monson moet mijn opmerkingen niet als kritiek hebben gezien, want die middernachtelijke vergaderingen werden naar een andere tijd verzet.

Gebed is ook een geweldig middel dat ik gebruik heb om een oplossing te vinden voor mijn eenzaamheid. Ik moest denken aan Nehemia en zijn oudtestamentisch volk die een nieuwe muur bouwden om zich te verdedigen tegen hun vijanden. Ze baden niet alleen om bescherming, maar ‘zetten [. . .] dag en nacht een wacht tegen hen uit’ (Neh. 4:9). Ik ‘zette’ ook ‘een wacht uit’ tegen eenzaamheid door naast het gezamenlijk leven met mijn echtgenoot een eigen leven op te bouwen door mij bezig te houden met zinvolle activiteiten en hobby’s en door te zorgen voor mensen die hulp nodig hadden.

Als wij bewust een uitweg uit de eenzaamheid kiezen en stappen ondernemen om deze gevaarlijke ‘ziekte’ te genezen, zullen we ons tevreden voelen. Iedereen zou zich zo moeten voelen, ongeacht zijn of haar levensomstandigheden.

Voldoening in het leven betekent echter werken.

Wacht niet tot uw omstandigheden veranderen, maar leer ermee te leven. President David O. McKay heeft gezegd: ‘De grootste veldslagen van het leven worden uitgevochten in de stille binnenkamers van de ziel’ (geciteerd door Stephen R. Covey in *Spiritual Roots of Human Relations*, Salt Lake City: Deseret Book Co., 1970, blz. 67). De veldslag waarin wij slag leveren met gevoelens van eenzaamheid is niet makkelijk te winnen en we kunnen er tegenslagen in ondervinden. Maar als we genoeg ons best doen om ons bezig te houden met zinvolle activiteiten en boosheid, zelfmedelijden en kritiek vermijden, kunnen we de overwinning behalen.

Maar hoewel we gevoelens van eenzaamheid willen overwinnen, moeten we toch elke dag tijd vrijhouden om op onszelf te kunnen zijn. Iemand vroeg eens een Hindoe hoe hij het klaarspeelde onder ongeacht wat voor moeilijke omstandigheden zo rustig en vredig te blijven. Zijn antwoord luidde: ‘Ik verlaat mijn meditatiële plek nooit.’ Hij mediteerde elke morgen een half uur. Maar ook daarna verliet hij in geest en gedachten die plek niet – de geest die op die plek aanwezig was, hield hij de hele dag bij zich, ondanks de druk van buitenaf.

Stephen R. Covey heeft geschreven: ‘Joseph Smith had zijn ervaring in het heilige bos (. . .). De Vader en de Zoon verschenen aan hem. Maar hij, de profeet van deze bedeling, werd bestraft door de Heer omdat hij van tijd tot tijd toegaf aan ‘de overredingen van mensen’ (LV 3:6). Na hem gekastijd te hebben zei de Heer eens: ‘Zie, gij zijt Joseph, en gij werdt gekozen om het werk des Heren te doen’ (LV 3:9). In zekere zin wordt hem hier gezegd: ‘Verlaat nooit je heilige bos’.

‘Volgens mij kunnen u en ik ons dagelijks ergens terugtrekken voor studie onder gebed en overpeinzing. Daar kunnen we dan de gebeurtenissen van die dag in onze gedachten al beleven [en] die ware beginselen onder de knie krijgen die ons helpen te leven zoals God wil dat wij leven.’ (*Spiritual Roots*, blz. 64.)

Als we in gedachten kunnen houden wat het verschil is tussen *alleen* zijn en *eenzaam* zijn, dan zullen we beter het hoofd kunnen bieden aan de moeilijkheden waar we in dit leven voor komen te staan. Nog beter is het als we weten dat alleen zijn, zelfs al is het maar even, een ervaring is die wij allen nodig hebben, want we krijgen er de geestelijke kracht en de leiding door waarmee we de eenzaamheid kunnen overwinnen – als we de zojuist besproken stappen toepassen. □

Zuster Ringger is de echtgenote van ouderling Hans B. Ringger van het Eerste Quorum der Zeventig en gebiedsvertegenwoordigster van de algemene besturen. Ze is bovendien in haar wijk degene die van de ZHV uit belast is met het begeleiden van de meisjes die overgaan van de jongevrouwen naar de zustershulpenvereniging.

TANTE FIA

Marilyn J. Whipple

Ik kan me nog goed herinneren dat ik als kind altijd tante Fia haar bed op zag maken met een prachtige spreid die ze eens cadeau had gekregen. Ze zei vaak hoe mooi ze hem vond en hoe hij het huis opfleurde. Maar hoe wist ze dat? Ze was toen namelijk helemaal blind. Hoe kon ze haar bed zo netjes opmaken en haar huis zo goed schoonhouden?

Ik vond het altijd heerlijk om naar haar te kijken als ze haar lange haar borstelde, vlocht en netjes in een knot op het hoofd bond.

Maar wat me het meest verbaasde, was de manier waarop

ze met oom Andrew communiceerde, haar lieve man die bijna doof was. Als hij tussen de middag zijn werkzaamheden buiten onderbrak om binnen te eten, begroette hij haar hartelijk en door tedere aanraking communiceerden zij met elkaar.

Pas nadat zij allebei overleden waren, hoorde ik hun liefdesverhaal – hoe Andrew, de broer van mijn grootmoeder, had gewerkt en tot drie keer toe had gespaard om Fia, Sophia Wahlgren, naar Amerika over te laten komen voordat hij met dit mooie meisje, die een lieve, muzikale stem had, kon trouwen.

Sophia, dochter van Henric Wahlgren en Ulrica Vadst, was in 1879 in Malmö (Zweden) geboren. Ze had een broer, die al jong was overleden en een zus die Mia heette. Haar vader, binnenhuisarchitect, zorgde goed voor zijn gezin. Ze hadden een dienstmeisje en een knecht in dienst. De kinderen kregen muziekles en namen deel aan veel culturele activiteiten.

Toen Fia zeven jaar was, werd ze verkouden en ontstaken haar ogen. Ze ging met haar moeder naar de dokter, een vriend van de familie die nog niet helemaal was afgestudeerd. Per ongeluk deed hij carbolzuur in plaats van boorzuur in haar ogen, waardoor zij aan één oog blind werd en waardoor het andere zwaar werd beschadigd.

Het volgende jaar overleed Sophia's moeder, en op achtjarige leeftijd ging zij bij haar oom en tante wonen. Haar vader ging naar Duitsland om zijn studie af te maken en later overleed hij daar. Hij had er wel voor gezorgd dat Sophia als meerderjarige een behoorlijke erfenis zou ontvangen, zodat zij niet door haar blindheid behoeftig zou worden.

Als jong meisje ging ze op een avond met een vriendin mee naar een vergadering van de heiligen der laatste dagen. Fia was bijzonder onder de indruk en zei later dat de boodschap van de zendingen haar eigenaardig bekend in de oren klonk, alsof ze die niet voor het eerst hoorde. Ze had een sterk verlangen om er weer heen te gaan. Maar in die tijd ondervonden de zendingen en de bekeerlingen in Zweden veel tegenstand, en toen haar oom hoorde waar ze geweest was, werd hij erg kwaad. Hij zei dat ze er nooit meer heen mocht gaan. Ze bleef er inderdaad een week weg, maar kon de boodschap die ze had gehoord niet vergeeten. Ondanks waarschuwingen van haar oom ging ze toch weer naar de vergaderingen.

Fia kon mooi zingen en ze werd gevraagd om op een gezellige avond te zingen en gitaar te spelen. Andrew Christofferson, een zending uit Lehi, Utah, was er ook die avond en hoorde haar zingen. Hij was diep ontroerd. Toen Fia hoorde dat hij binnenkort van zijn zending ontheven zou worden en dat hij op weg naar huis Duitsland zou aandoen, vroeg ze hem of hij haar zus Mia, die toen in Duitsland woonde, wilde bezoeken. Hij vond het een eer om dat voor haar te kunnen doen.

Ondertussen ging Fia door met de zendingenles-

sen, en toen ze achttien werd, wilde ze gedoopt worden. Het was november en er moest een wak in het ijs van de Oostzee worden gehakt om haar te kunnen doden. De verordening vond 's avonds plaats vanwege het voortdurende verzet tegen de kerk in dat gebied. Toen haar oom ervan hoorde, zei hij dat ze deze godsdienst onmiddellijk moest opgeven. Als ze dat niet deed, zou ze worden ontferd en moeten vertrekken. Fia's getuigenis was sterk en ze weigerde de waarheid op te geven. Hoewel ze bijna niets kon zien, verliet ze het huis van haar oom en ging op zichzelf wonen. Ze vond werk in een fabriek waar ze lucifers in doosjes moest stoppen.

Andrew Christofferson, die was teruggekeerd naar Lehi, schreef Fia en nodigde haar uit naar Utah te komen. Ze wilde wel emigreren maar ze had niet genoeg geld om de overtocht te betalen. Andrew ging daarom sparen totdat hij haar geld voor de overtocht kon sturen. Ze reisde naar Engeland vanwaar ze met een boot naar Amerika vertrok. Toen ze in Boston aankwam, zag de immigratieambtenaar dat ze slecht kon zien en weigerde haar de toegang; door haar handicap zou ze een last voor het land zijn. Bedroefd ging ze terug naar Engeland.

Toen Andrew hoorde wat er gebeurd was, besloot hij het nog een keer te proberen. Opnieuw werkte en spaarde hij hard om geld voor de overtocht te sturen. Hij zei dat ze het deze keer in New York moest proberen. Maar opnieuw werd haar de toegang geweigerd.

Op de terugweg naar Engeland raakte Fia bevriend met een groep zendingen die naar Europa ging. De zendingen namen haar mee naar het zendingshuis in Liverpool waar ouderling Heber J. Grant van de Raad der Twaalf presideerde. Zuster Grant zag Fia huilend in de hal zitten in het gezelschap van de zendingen, die een gesprek met de zendingspresident zouden hebben. Met behulp van een tolk vertelde Fia over haar mislukte pogingen om naar Zion te gaan. Zuster Grant ontdekte dat het meisje geen onderdak en geen geld had. Ze had medelijden met Fia en vroeg of ze als dienstmeisje in het zendingshuis wilde werken. Fia aanvaardde dit aanbod dankbaar, hoewel ze nog nooit in de huishouding had gewerkt.

Toen ze elkaar beter leerden kennen, ontdekte zuster Grant dat Fia een goede opleiding had genoten en indrukwekkende muzikale talenten bezat. Ondanks

*Fia vond steun in het geloof dat ertoe had geleid
dat ze zich had laten dopen, en ze ondernam uit Zweden
de reis naar Utah, waar ze zich vestigde en waar ze trouwde.
Hoewel ze gehandicapt was, stond ze bekend om haar gastvrijheid
– ze gaf haar gasten te eten, ze bood hen ontspanning en
ze vrolijkte de bedroefden onder hen op.*

het feit dat ze nog nooit in de huishouding had gewerkt, wist Fia hoe alles gedaan moest worden. Ze was trots op haar werk. Haar instelling was zo positief dat de hele familie al snel van haar ging houden. Ze waren verbaasd over haar capaciteiten, haar geduld en haar fijne geest. Ze zeiden dat ze nooit boze woorden sprak maar altijd zong en haar Vader in de hemel dankte voor alle zegeningen die ze ontving. Naast haar huishoudelijke taken was ze in eerste instantie verantwoordelijk voor de twee jongste kinderen van de familie Grant, Emily en Frances. Broeder en zuster Grant reisden vaak naar het vasteland om leiding te geven aan het zendingswerk in Europa, en zij waren blij dat hun dochters zo goed door Fia verzorgd werden.

Fia was een voorstander van koude 'Zweedse' baden. Omdat er in de badkamer geen warm water was, moesten zij die een warm bad wilden eerst beneden emmers met heet water halen. Dus Zweedse baden waren veel makkelijker. Iedere morgen vulde Fia de badkuip met koud water. Ze hing een zoutblok onder de kraan en liet het water er overheen stromen om het op zeewater te laten lijken. De gillende, protesterende meisjes kregen zo iedere ochtend hun 'duik in de oceaan'. Na een snel bad droogde Fia hen stevig af met een grote zachte handdoek. Later zeiden ze dat ze een hekel hadden aan die baden, maar dat ze zoveel van Fia hielden dat ze het toch iedere ochtend doorstonden om haar een plezier te doen.

Ondertussen was Andrew Christofferson, in Utah, niet in staat om het meisje waarop hij verliefd was geworden te vergeten. Hij trouwde niet en bleef sparen in de hoop dat Fia eens naar Utah zou kunnen komen.

Toen de zending van de familie Grant bijna ten einde was, besloot president Grant om te proberen Fia de Verenigde Staten in te krijgen. Hij boekte een plaats voor haar als kindermisje van de familie en hoopte dat de immigratiedienst geen problemen zou maken als hij zich bereid zou verklaren haar voor de rest van haar leven te onderhouden. Toen het schip in New York aankwam, werd de opwinding van het 'thuis zijn' overstemd door de bezorgdheid van de familie Grant of Fia al dan niet bij hen kon blijven. Maar het liep voorspoediger dan ze hadden verwacht. De immigratiemambtenaren stelden geen vragen en onderzochten niets. Fia was er door!

De familie Grant arriveerde vlak voor kerst 1906 in Salt Lake City. Fia was een welkome aanwinst. Ouderling Grant zei zelfs eens dat hij haar wel officieel zou willen adopteren. Dit is, waarschijnlijk door haar leeftijd, nooit gebeurd, maar ze werd in ieder geval niet als personeel beschouwd. Iedereen hield van haar, en ze werd als lid van het gezin behandeld.

Toen Andrew Christofferson hoorde dat Fia bij de familie Grant in Salt Lake City woonde, liet hij geen tijd verloren gaan om contact met haar op te nemen en haar het hof te maken. Een paar maanden later vroeg

hij ouderling Grant toestemming om met Fia te trouwen. Sophia en Andrew werden op 14 juni 1907 in de Salt Lake-tempel door ouderling Grant in de echt verbonden.

Andrew nam zijn bruid mee naar het stadje Lehi waar zij in een eenvoudig plattelandshuisje gingen wonen. De omstandigheden waren nogal anders dan ze gewend was. Het moet moeilijk voor haar zijn geweest om zich aan te passen. Maar Fia heeft er nooit spijt van gehad dat ze haar financieel onafhankelijke leven had opgegeven voor het evangelie. Ze heeft er ook nooit spijt van gehad dat ze het relatief luxueuze leven bij de familie Grant had opgegeven om op een boerderijtje te gaan wonen. Ze was opgewekt, vriendelijk en probeerde van haar omgeving altijd het beste te maken. Ze leerde veel nieuwe vaardigheden op de boerderij en verzorgde tevens haar schoonmoeder. In de loop der tijd werden zij gezegend met twee zoons en twee dochters: Grant, Reed, Mia en Ellen. De oudste jongen werd naar president Heber J. Grant vernoemd.

Omdat het daglicht erg pijnlijk voor haar ogen was, kwam ze niet veel buitenshuis, maar wel kreeg ze altijd veel bezoek aan huis. Ze stond in de verre omtrek bekend om haar hartelijkheid en gastvrijheid. Iedereen die bij haar thuis kwam, voelde haar liefde. Ze werden gastvrij ontvangen en, indien nodig, aangemoedigd en geholpen.

Haar enige verdriet bestond uit het verloren contact met haar familie in Zweden. Voor zover zij wist, was zij de enige die het evangelie had aangevaard. Ze voelde zich altijd bijzonder verantwoordelijk voor haar familieleden en voorouders. Ze deed alles wat in haar vermogen lag om haar familiegeschiedenis uit te zoeken en het tempelwerk voor haar overleden voorouders te laten verrichten.

Haar geliefde Andrew overleed op 17 juni 1954. Tante Fia woonde alleen totdat ze vlak voor haar dood een beroerte kreeg. Toen ging ze bij Mia, haar zorgzame dochter, wonen die haar verzorgde totdat zij plotseling, op 8 mei 1961, aan een hartaanval overleed. Ze was toen 82 jaar.

Tante Fia heeft herinneringen achtergelaten die door veel vrienden en familieleden gekoesterd worden, en een nalatenschap die het leven van anderen tot zegen zal blijven, totdat we haar vriendschap in de eeuwigheid mogen genieten. □

Marilyn J. Whipple is lid van de Gemeente Winters in de Ring Davis Californië.

Ouderling Russell M. Nelson
van het Quorum der Twaalf Apostelen

4

STAPPEN TOT KENNIS

1

Wij begrijpen allemaal het *belang* van een opleiding. Misschien moeten we overwegen *hoe* we het beste kunnen leren. Ik wil vier stappen opperen die het leerproces bevorderen.

De eerste stap is een groot *verlangen* naar de waarheid. Ik ben vele jaren docent chirurgie geweest en in die tijd heb ik gezien hoe verschillend men

zich opstelt ten opzichte van leren. Vóór elke operatie reserveert men tijd om de handen te wassen. Sommige studenten brachten die tijd zwijgend door of vulden die met nietszeggende conversaties. Zij die verlangden iets te leren grepen die tijd aan om vragen te stellen. Het is mij opgevallen dat de studenten met een groot verlangen om te leren zich bewust zijn wat zij niet weten en proberen die hiaten in te vullen.

De tweede stap is een *onderzoekende* geest. Uit de Schriften leert men daar het volgende over. U weet dat de broeder van Jared, toen hij zich aan het voorbereiden was op de oversteek van de oceaan, beseftte dat er geen licht in de schepen was. Daarom vroeg hij de Heer: 'Wilt Gij ons dit grote water in duisternis laten oversteken?'

Het antwoord van de Heer was interessant: 'Wat wilt gij, dat Ik zal doen, opdat gij licht in uw vaartuigen zult hebben? (. . .) Gij kunt geen vensters hebben, want

deze zullen in stukken worden geslagen; evenmin moet gij vuur met u medenemen (. . .) gij zult als een walvis in volle zee zijn' (Ether 2:22-24). De Heer had de broeder van Jared kunnen zeggen wat hij had moeten doen, maar die moest er zelf over nadenken. Het gevolg was dat hij zestien stenen nam en de Heer vroeg die aan te raken, zodat zij op hun reis licht zouden geven.

Dit zelfde idee kreeg ook in een hedendaagse openbaring nadruk, toen de Heer zijn dienstknecht zei: 'Gij hebt het niet begrepen; gij hebt verondersteld, dat Ik het u zou geven, als gij u er niet verder over zoudt bekommern, dan alleen Mij te bidden. Doch zie, Ik zeg u, dat gij het in uw gedachten moet uitvoeren; dan moet gij Mij vragen of het juist is' (LV 9:7-8).

Veel van de openbaringen in de Leer en Verbonden werden pas aan de profeten gegeven, nadat zij er diep over hadden nagedacht en diepzinnige, specifieke vragen aan de Heer hadden gesteld. Zo is het gegaan met de openbaring over het woord van wijsheid en met de openbaring over het priesterschap die in 1978 aan president Spencer W. Kimball is gegeven. Jij zult ook het beste leren als je een onderzoekende geest hebt.

De derde stap is de opgedane kennis *toe te passen* of in praktijk te brengen in je dagelijkse leven. Zij die een andere taal hebben geleerd weten hoe belangrijk dat is. Zelfs met een groot verlangen en veel studie kun je een taal alleen leren beheersen als je die in het dagelijks leven gebruikt.

3

4

De vierde en heel belangrijke stap in het leerproces is te *bidden* om hulp. Als chirurg schroomde ik niet elke operatie in detail door te spreken met de Heer. In mijn gebeden besprak ik zelfs de nieuwste technieken die ik wilde gebruiken. Vaak was het overdenken van de operatie terwijl ik in

gebed was, genoeg om goddelijke leiding te krijgen en een betere manier te zien.

Nu wil ik graag een belangrijke waarschuwing laten klinken: kennis, indien verkeerd gebruikt, kan je doelen vernietigen. Laten we enkele voorzorgsmaatregelen overwegen die je kunnen behoeden voor zo'n ongewenst einde.

Je geloof moet ook gesterkt worden. Doe dat met schriftstudie en andere goede boeken, kunst en muziek. Sterk de gaven van de Geest elke dag, zoals je je lichaam elke dag van voedsel voorziet.

Neem goede mensen als voorbeeld. Je doet er goed aan jezelf eerst af te vragen of het *geloof* van je leraar of lerares sterk genoeg is, voordat je zijn of haar ideeën overneemt. En wees heel voorzichtig in wat je leert van zo iemand als dat niet zo is. Denk eraan dat de Bijbel, het Boek van Mormon, de Leer en Verbonden en de Parel van grote waarde de standaarden zijn waaraan je alle leerstellingen moet toetsen.

Vermijd geloofsvergiftingen zoals zondg, pornografie, of het zich nauwernood aan de letter van de wet houden in plaats van het aannemen van de veredelende geest van de wet. Onthoud: '... de letter doodt, maar de Geest maakt levend' (2 Kor. 3:6).

Je zult heel wat hoofdbreken tegenkomen. Je zult mensen, bijvoorbeeld, horen beweren dat de kerk 'anti-intellectueel' is. Maar *ji* bent het grootste bewijs dat die bewering fout is. Een ieder wordt aangemoedigd te leren en kennis te zoeken uit elke betrouwbare bron. In de kerk aanvaarden wij *alle* waarheid, ongeacht of deze afkomstig is uit de wetenschap of van het geopenbaarde woord van de Heer. Alle *waarheid* wordt door ons aanvaard als zijnde een deel van het evangelie. De ene waarheid spreekt de andere niet tegen.

Er zijn voldoende voorbeelden te noemen van grote 'intellectuelen' die ook een groot geloof hadden. Socrates was van mening dat een oppervlakkig leven niet waard is geleefd te worden. Hij had een onwrikbaar geloof in God, in vrijheid en in onsterfelijkheid. Hij was zo overtuigd van de onsterfelijkheid van de ziel dat hij zichzelf volkomen kalm onderwierp aan het doodvonnis van het gerecht in Athene, hoewel hij ervoor had kunnen kiezen zijn leven te verlengen door in ballingschap te gaan.

De grote Franse chemicus Louis Pasteur [1822-1895] heeft eens gezegd: 'De Grieken hebben ons een van de mooiste woorden van onze taal gegeven. Het woord enthousiasme, waarvan de oorspronkelijke betekenis "het bezield-zijn door een God" is. Gelukkig de man die bezield is door een God!' [Zie Rene J. Dubos, Louis Pasteur: *Free Lance of Science* (Boston: Little, Brown and Company, 1950), blz. 392.]

Kijk eens naar de Raad der Twaalf. Zeven van hen hebben een academische titel gehaald, en anderen is een eredoctoraat toegekend. Natuurlijk zijn het niet deze titels, waardoor zij in aanmerking kwamen voor hun geestelijke roeping. Het geeft echter wel aan hoe zij de goddelijke opdracht om kennis te zoeken toegedaan zijn.

Verdedig jezelf tegen aanvallen op de leiders van de kerk. Zij hebben nooit gezegd dat zij volmaakt of nagevoegd volmaakt zijn. In feite heeft de Heer hen omschreven als 'de zwakken der wereld [. . .], die ongeleerd en veracht zijn'. Maar, vervolgt de Heer, zij zullen 'de natieden door de macht van Mijn Geest [. . .] kastijden' (LV 35:13).

Na zware aanvallen van zijn critici zei de profeet Joseph Smith: 'Ik heb u nooit gezegd, dat ik volmaakt was; maar er is geen fout in de openbaringen die ik heb onderricht. Moet ik dan als iets nutteloos wegge worpen worden?' (*Leringen van de profeet Joseph Smith*, blz. 336.)

Verrijk jezelf met de kennis voor de eeuwigheid, maar onderzoek daarbij ook de Schriften. Pas ze op jezelf toe. Leer de wet op het gebied van je studie. Gebruik de standaardwerken letterlijk als standaard voor eeuwige uitmuntendheid waaraan je elke gedachte en daad kunt toetsen. □

Vóór zijn roeping als lid van de Raad der Twaalf in april 1984, was ouderling Russell M. Nelson een internationaal bekende hartchirurg en medische onderzoeker. Hij is achtereenvolgens werkzaam geweest als algemeen president van de zondagschool, ringpresident en regionale vertegenwoordiger. Dit artikel is gebaseerd op een toespraak die hij heeft gehouden tijdens een haardvuurvond aan de Brigham Young University.

In de kerk aanvaarden wij *alle* waarheid, ongeacht of deze afkomstig is van intellectuelen zoals Socrates, van het laboratorium van wetenschappers zoals Louis Pasteur, of door een profeet van het geopenbaarde woord van de Heer.

DE SLEUTEL TOT **GELUK** EN SUCCES

Door onze verschillende taken Hebben mijn vrouw en ik in de loop der jaren tienduizenden jongemannen en jonge vrouwen leren kennen. Nooit zijn we er één tegengekomen die

niet gelukkig wilde zijn en succes wilde hebben. De profeet Joseph Smith heeft eens gezegd: 'Vreugde is het doel en oogmerk van ons bestaan, en zal uiteindelijk ons deel worden, als wij het pad volgen dat erheen leidt. Dit pad is het pad van deugd, oprechtheid, getrouwheid, heiligheid en het onderhouden van al Gods geboden' (*Leringen van de profeet Joseph Smith*, blz. 230-231). In feite is dat volgens de Schriften de reden van ons bestaan: 'Adam viel, opdat de mensen mochten zijn; en de mensen zijn, opdat zij vreugde mogen hebben' (2 Ne. 2:25).

Vreugde is de kern van het evangelie van Jezus Christus. Onze Hemelse Vader wil dat wij allen gelukkig zijn en succes hebben.

Helaas zijn sommigen onder jullie niet gelukkig. Het gaat niet zo goed - of dat nu op sociaal, lichamenlijk, geestelijk of studiegebied is. Wat moet je doen om geluk en succes te krijgen? Wat moet je doen om hierin een ommekeer teweeg te brengen? Ik zal een paar suggesties doen.

1

Allereerst moet je tot de conclusie komen dat *als je gelukkig wilt zijn en succes wilt hebben, hard werken de eerste stap in de goede richting is*. Ik heb ontdekt dat gelukkige en geslaagde mensen nooit lui zijn. In de Schriften staat: 'Houdt op ledig te gaan; (. . .) houdt op langer te slapen dan nodig is; gaat vroeg naar bed, opdat gij niet vermoeid zijt; staat vroeg op, opdat uw lichaam en uw geest mogen worden versterkt' (LV 88:124). Of met andere woorden: succes krijg je niet door lui te zijn en de hele dag in bed te liggen.

2

Vervolgens moeten we, *om gelukkig te zijn en succes te hebben, leren om geduldig te zijn en moeilijkheden te overwinnen*. Jullie hebben allen moeilijkheden die je moet overwinnen. Die moeilijkheden lijken je geluk en succes in de weg te staan. Misschien denk je dat je te lang bent, te klein, te ongeorganiseerd; dat je te weinig kennis hebt, dat je huidskleur niet goed is, dat je gewicht niet ideaal is, dat je niet genoeg geld hebt om je dromen te verwezenlijken, dat je niet genoeg sociale contacten hebt of dat je verliefd bent op iemand die niet in je geïnteresseerd is.

Je kunt sommige van die omstandigheden analyseren en ze met geduld, doorzettingsvermogen en door hard te werken, veranderen. Sommige omstandigheden laten zich niet veranderen. Maar hoe je het ook wendt of keert, als je je moeilijkheden aanpakt, als je leert de hindernissen op je pad positief te benaderen, dan kun je ondanks je moeilijkheden toch gelukkig worden en succes hebben.

Brad Hall is daar een voorbeeld van. Hij was een uitnemend zending; hij was gelukkig en had succes. Op een avond hoorden zijn collega en hij geluiden in het gebouw waar ze woonden. Ze stonden op en kwamen een gewapende inbreker tegen die in de loop der gebeurtenissen ouderling Hall met een kogel raakte. Zijn onderlichaam was op slag verlamd en sindsdien zit hij in een rolstoel. Hij keerde terug naar huis en ging

studeren. Het was moeilijk om zich aan te passen aan het studentenleven en te leren zich in een rolstoel door de sneeuw te verplaatsen.

Toen in het voorjaar de onderscheidingen van de universiteit werden uitgereikt, was Brad Hall een van de beste studenten. Hij bewees dat je moeilijkheden kunt overwinnen en kunt leren opgewassen te zijn tegen omstandigheden die je niet kunt veranderen.

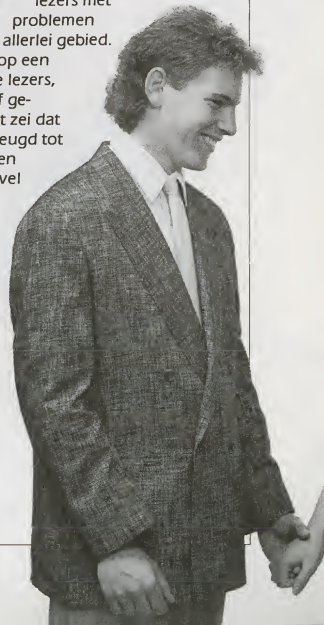
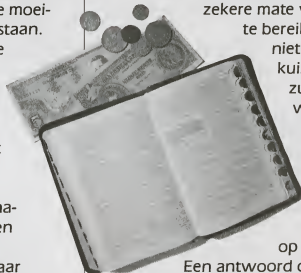
3

Als je gelukkig wilt zijn en succes wilt hebben, moet je je strikt aan de wet van kuisheid houden. Jullie zijn lichamelijk nu zover ontwikkeld dat je je sterk aangetrokken voelt tot het andere geslacht. Die sterke gevoelens moet je leren beheersen. En om heel eerlijk te zijn, zal dat je leven lang één van de moeilijkste opgaven zijn. Sommigen die een zekere mate van succes in de wereld lijken te bereiken, gedragen zich geheel niet overeenkomstig de wet van kuisheid, maar uiteindelijk zullen zij het ware geluk en de ware vreugde niet kunnen bereiken.

De schrijver van een rubriek in een landelijk dagblad geeft raad aan lezers met problemen op allerlei gebied.

Een antwoord op een brief luidde zo: 'Beste lezers, ik heb nog nooit een brief gekregen van een meisje dat zei dat ze er spijt van had haar deugd tot aan het huwelijk te hebben beschermd, maar ik heb wel honderden brieven gekregen van hen die dat niet hadden gedaan en er spijt van hadden.'

Om gelukkig te zijn en succes te krijgen,

moet je een goed en zedelijk rein leven leiden. Denk nooit dat seks buiten het huwelijk 'onschuldig' kan zijn. Dergelijke seksuele relaties zijn zowel in lichamelijk, mentaal en geestelijk opzicht gevaarlijk. Ze kunnen je ernstige schade toebrengen.

4 lets anders dat tot succes en gelukkig zijn voert, is *vroeg in het leven ontdekken dat je de belangrijkste dingen in het leven niet kunt kopen*. Ze zijn onbetaalbaar. Ik zal jullie een voorbeeld geven van een Oostenrijkse zending die ik in het opleidingsinstituut voor zendingen in Provo (Utah) ontmoette.

Ik merkte dat hij iets ouder leek te zijn dan de gemiddelde zending.

Hij was samen met zijn moeder lid geworden van de kerk toen hij zestien was. Zijn vader, een geslaagd bankier, was niet geïnteresseerd in godsdienst, maar het kon hem niets schelen dat zijn vrouw en zoon lid werden van de kerk.

De moeilijkheden van de jongeman begonnen toen hij seminariecurstist werd. Als hij zijn Schriften en materialen op zijn bureau had liggen en zijn vader binnenkwam, dan zei die bijvoorbeeld: 'Verspil liever geen tijd aan het bestuderen van die dingen. Doe liever je gewone huiswerk, zodat je straks naar de universiteit kunt.' Soms werd zijn vader zo kwaad dat hij de Schriften en het studiemateriaal van zijn zoon door de kamer smeet.

Toen hij achttien was, begon deze jongeman erover te denken op zending te gaan. Hij droomde zelfs eens dat hij op zending was geroepen naar Japan. Hij had er een goed gevoel over, maar toen hij er met zijn ouders over sprak, zei zijn vader: 'O, nee. Je gaat *niet* twee jaar weggoeien aan zendingswerk. Jij gaat studeren.' De vader wilde dat zijn zoon ook bankier werd, net als hijzelf.

De jongeman besefte dat hij op dat moment beter kon doen wat zijn vader zei en besloot inderdaad naar de universiteit te gaan. Ik weet niet of zijn vader er wel helemaal gelukkig mee was, want hij besloot te gaan studeren in de Verenigde Staten, aan de Brigham Young University. Hij volgde een studie bedrijfskunde, slaagde eerst voor het kandidaats-examen en later voor het doctoraal. Al gauw werd hij door een internationale bank in München in dienst genomen.

Hij was toen 25 jaar en duidelijk oud genoeg om zijn eigen beslissingen te nemen. Hij wilde nog steeds graag op zending gaan. Hij sprak erover met zijn ringpresident. Hij vertelde hem zelfs over zijn droom. De ringpresident lachte en zei: 'Nou, dat zal wel niet gebeuren. Geen enkele Europeaan wordt naar Japan op zending geroepen. Misschien wel naar een ander Europees land, maar niet naar Japan.'

Zijn vader was erg kwaad toen hij hoorde dat zijn zoon van plan was om zijn functie bij de bank voor twee jaar neer te leggen. Hij reisde vanuit Wenen naar hem toe en deed alles wat in zijn vermogen lag om hem te overtuigen niet te gaan. Ook zijn baas kwam uit Frankfurt gevlogen om hem ervan te overtuigen dat hij zijn werk niet voor twee jaar moest verlaten.

Om geluk en succes te krijgen, moet je inzien dat hard werken onderdeel uitmaakt van de sleutel daartoe.

'Jongen,' zei hij, 'besef je wat je dit zal kosten aan salarisderiving en gemiste promotiekansen? Reken maar eens uit wat die twee jaar je gaan kosten.' Dat deed de jongeman en hij ontdekte dat zijn zending hem heel veel geld zou kosten.

Maar hij vertelde mij met tranen in zijn ogen: 'Al had het me vele malen dat bedrag gekost, dan nog zou ik hierheen gekomen zijn omdat ik weet dat de Heer het wil.'

En hij werd *inderdaad* naar Japan op zending geroepen. Hij was een bijzonder geslaagd zendeling en ik vermoed dat veel multinationale banken een goed opgeleide jonge zakenman in dienst zullen willen nemen die Duits, Engels en Japans spreekt – de drie voornaamste talen van de vrije wereld economie. Maar zelfs als hij aan deze extra ervaring geen extra geld over zou houden, dan zou het nog de moeite waard zijn geweest. Als je gelukkig wilt zijn en succes wilt hebben, moet je inzien dat je sommige waardevolle dingen in het leven niet kunt kopen.

5 En ten laatste *moet je, om gelukkig te zijn en succes te hebben, consequent overeenkomstig je normen en idealen leven, zelfs wanneer je helemaal alleen bent.* Je toewijding wordt pas echt beproefd wanneer je helemaal alleen bent.

Toen ik voor het eerst op zending was, naar het Zendingsgebied Mexico en Midden-Amerika, kregen mijn collega en ik een bijzonder interessante laatste opdracht van onze zendingspresident. Hij vroeg ons naar een stadje in het zuiden van Mexico te gaan waar hij de zendingen enkele maanden tevoren weg had moeten halen wegens politieke- en godsdienstvervolg. Zij waren bedreigd door bendes. Er waren enkele mensen gedoopt, maar er was geen gemeente van de kerk gevestigd. Daarom stonden deze nieuwe leden nu alleen en de zendingspresident had al maanden bijna niets meer van ze gehoord.

De zendingspresident gaf ons een lijst met namen en de opdracht om daarheen te gaan, die mensen op te zoeken om te kijken hoe het met hen ging, en, zo mogelijk, een ruimte te zoeken waar we in alle rust een avondmaalsdienst konden houden. Al die maanden hadden ze niet het door ons zo als vanzelfsprekend beschouwde voorrecht gehad wekelijks aan het avondmaal deel te nemen.

We kwamen vroeg in de ochtend aan en gingen meteen op zoek naar het eerste lid op de lijst. We vonden het adres en gingen door een poort in een hoge muur rond een groot aantal armzalige hutjes die om een gemeenschappelijk erf gebouwd waren.

Het leek alsof iedereen ons in de gaten hield. Helemaal achteraan, in de hoek, stond een hutje met een strodak. De zuster die we zochten kwam naar de deur, zag ons en herkende ons meteen aan onze kleding. Met tranen in de ogen snelde ze op ons af en begroette ons met een omhelzing. We stelden ons voor en vertelden haar waarom we daar waren.

Na deze begroeting ging ze terug de hut in en bracht een pot tevoorschijn. Ze stak haar hand erin en haalde er geld uit dat ze blijkbaar al maanden had opgespaard, in de hoop dat haar tiende eens op de juiste plaats terecht zou komen.

Het was duidelijk dat ze het niet breed had, maar toch gaf ze ons het geld. Mijn eerste reactie was het niet aan te nemen en haar aan te moedigen om het te besteden aan iets dat ze nodig had. Toen besefte ik dat ik daar het recht niet toe had, omdat ze een gebod gehoorzaamde. Ze had een getuigenis gekregen van het gebod van de wet van tiende en was bereid om dat beginsel na te leven – zelfs als ze helemaal alleen was.

We hebben de moed nodig om volgens onze normen te leven, vooral wanneer er niemand is die dat controleert. Ongeacht waar we ons bevinden – of we nu voor het eerst weg van huis zijn, om te studeren of onder andere omstandigheden waar we voor allerlei verledingen geplaatst worden – we kunnen pal staan voor de waarheid en in overeenstemming met onze idealen leven.

De profeet Joseph Smith leefde in een afvallige wereld waarin men allerlei verkeerde denkbeelden had over God en de mens. Maar zijn leerstelling scheen als een helder licht in de duisternis: 'Vreugde is het doel en oogmerk van ons bestaan, en zal uiteindelijk ons deel worden, *als wij het pad volgen dat erheen leidt.* Dit pad is het pad van *deugd, oprechtheid, getrouwheid, heiligheid en het onderhouden van al Gods geboden* (Leringen van de profeet Joseph Smith, blz. 230-231; cursivering toegevoegd). □

(/Naar een toespraak, gehouden aan Ricks College)

MORMOONSE BOODSCHAP

WAT ER OOK ACHTER JE LIGT,
JE HEBT EEN
SMETTELOZE TOEKOMST

(Ouderling Hugh B. Brown.)

Marcia Winterton

BEREID JE

Lori Anderson

VOOR

Toen ik als presidente van mijn bijenkorfmeisjesklas werd geroepen, was het vooral de taak om mijn klas maandelijks te vertegenwoordigen in het jongerencomité van de bisschop die mij angst inboezemde. Ik stond niet echt te springen om een hele groep toe te spreken. Ik was bang dat ik niet wist wat ik moest zeggen of doen, en ik was nog de jongste ook. Ik kon echter niet terug.

De avond voor de vergadering zat ik mij op mijn kamer zorgen te maken toen ik me herinnerde dat mijn leerkrachten altijd hadden gezegd dat het antwoord op wat voor probleem dan ook in de Schriften gevonden kon worden. Ik pakte mijn Schriften. Ik wist echter niet waar ik moest kijken, dus keek ik in de index onder 'vrees'. Daar vond ik een tekst die mijn redding was. Het was het laatste stukje van Leer en Verbonden 38:30: '... maar wanneer gij zijt voorbereid, zult gij niet vrezen.'

Er is geen tekst die mij meer geholpen heeft dan deze. Ik dacht bij mijzelf: Ben ik voorbereid? Ja, dat was ik. Ik wist waar we over zouden spreken en ik wist dat mijn adviseuse er zou zijn om me te helpen. Ik wist dat de Heer met me zou zijn, en ik hoefde geen angst te hebben, omdat ik voorbereid was.

Dit beginsel is sindsdien heel belangrijk voor mij. Nu weet ik dat ik geen angst hoeft te hebben voor repetities als ik mijn huiswerk heb gemaakt. Ik hoef geen angst te hebben voor mijn muziekuitvoering als ik mijn stuk geoeffend heb. Ik hoef geen angst te hebben voor mijn toespraak in de avondmaalsdienst als ik geoeffend heb en weet waar ik over spreek.

Door deze tekst is er zoveel angst uit mijn leven verdwenen. Nu besef ik ook dat als ik mij voorbereid op de wederkomst van de Heiland, ik daar dan ook geen angst voor hoeft te hebben. In plaats daarvan kan ik er in blijdschap en vrede naar uitkijken, omdat ik weet dat ik voorbereid ben. □

VOOR DE JONGEREN

GEDACHTEN OVER

ONDERWIJS

'Geen mens is echt onderlegd tenzij hij weet waar hij vandaan komt, waarom hij hier is, en waar hij na dit leven naar toe gaat.'
President Ezra Taft Benson

'Iemand moet kunnen lezen, schrijven en rekenen. Hij [of zij] leest in de Schriften en andere goede boeken.'
Handboek welzijnszorg

Het is nu de tijd om jezelf te oefenen voor het werk dat je wilt doen. Een opleiding kan wel eens de wijste en nuttigste investering zijn die je ooit zult doen. President Gordon B. Hinckley

'... put woorden van wijsheid uit de beste boeken; zoekt wetenschap, ja, door studie alsmede door geloof' (LV 88:118).

'Laten wij eerst de waarheden van God zoeken en die dan naleven. Laten wij daarna naar de waarheden van zijn aarde zoeken.'
President Spencer W. Kimball

'... [studeer en leer en wordt bekend] met alle goede boeken, en met talen, tongen en volken' (LV 90:15).

'Er is geestelijke kennis en er is wereldlijke kennis, en de een is niet compleet zonder de andere.'
President J. Reuben Clark jr.

'Welk grondbeginsel van ontwikkeling wij in dit leven ook zullen verwerven, in de opstanding zal dit met ons verrijzen. En indien een persoon in dit leven door zijn ijver en gehoorzaamheid meer kennis en ontwikkeling verwerft dan een ander, zal hij in de toekomstige wereld zo veel verder vooruit zijn' (LV 130:18-19).

Voorwerpen uit het Joseph Smith-gedeelte van de expositie 'Presidenten van de kerk' die te zien is in het Museum of Church History and Art in Salt Lake City. De voorwerpen zijn bladzijden uit manuscripten van diverse afdelingen van de Leer en Verbonden, een bijzettafelje, een koperen kandelaar en een schommelstoel.